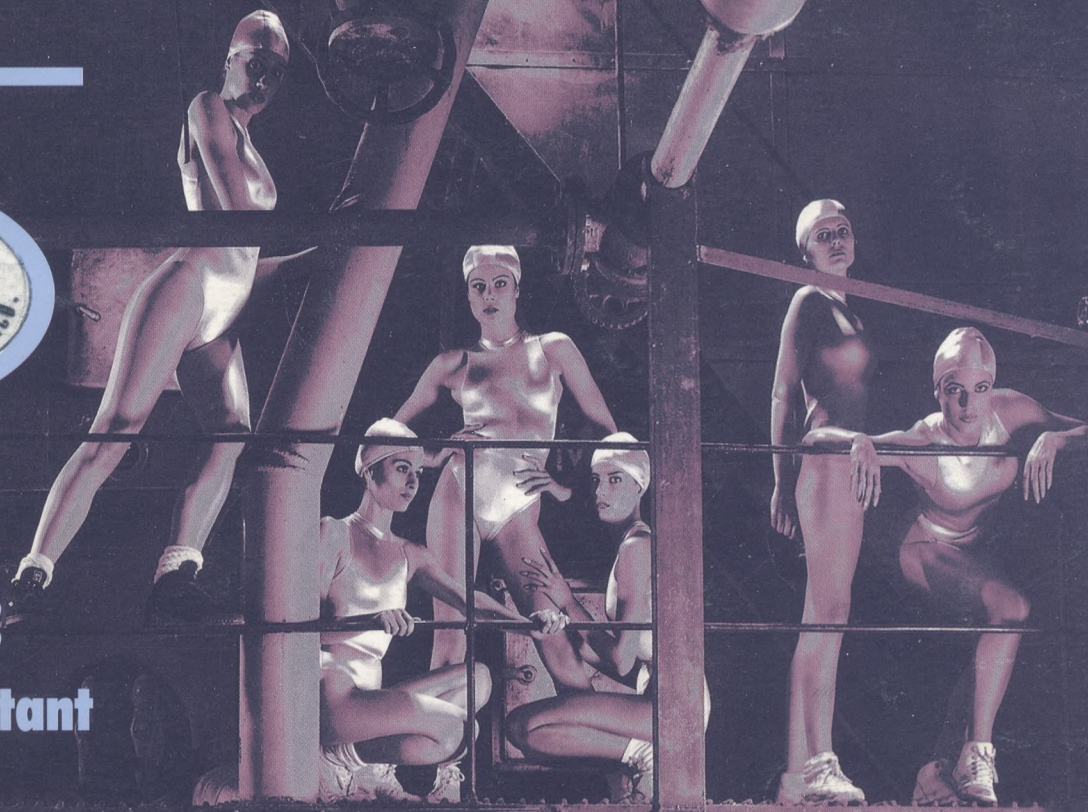

a **440** m

Fira i Fòrum:

un avenç important

Esquerra i Nacionalisme

Entrevista a
Joan Barnadas

15

Comença la Temporada de Cine Club 96 / 97

Cada divendres a 2/4 d'11 de la nit al Teatre principal

"La ceremonia",
de Claude Chabrol . 11 d'octubre

"Lisboa Story",
de Wim Wenders . 25 d'octubre

"Derzu Uzala",
d'Akira Kurosawa . 8 de novembre

" Cuento de verano"
d'Eric Rohmer . 22 de novembre

"Propero's books",
de Peter Greenaway . 6 de desembre

"Little Odessa"
de James Gray . 20 de desembre

Filmoteca de la Generalitat de Catalunya a Olot

"Cent anys de cinema"
Cada dimarts a les 10 de la nit al Teatre Principal

La Cursa de la fletxa / Run of the Arrow,
de Samuel Fuller . 22 d'octubre

Cita a cegues / Blind Date,
de Joseph Losey . 29 d'octubre

El sueño eterno / The Big Sleep,
de Howard Hawks . 5 de novembre

Tots els germans eren valents / All the Brothers Were Valiant,
de Richard Thorpe . 12 de novembre

Bonnie i Clyde / Bonnie and Clyde,
d'Arthur Penn . 19 de novembre

La Pasión de Juana de Arco / La Passions de Jeanne d'Arc,
de Carl Theodor Dreyer . 26 de novembre

Rocco y sus hermanos / Rocco e i suoi fratelli,
de Luchino Visconti . 3 de desembre

En bandeja de plata / The Fortune Cookie,
de Billy Wilder . 10 de desembre

Coordinació: X. Ruscalleda
Consell de redacció:
Lluís Bagué, Pep Fargas, Meius Ferrés, Angel Parada, Xavier Planagumà, Jordi Rovira, Albert Rubirola, Rosa Sans, Joan Serra, Ricard Sargatal, Jordi Serrat.

Edició: As. L'au cal.ligràfica
Maquetació: Teia Boada
Concepte portada: Kim Domene
Impressió: Impremta Aubert

Col.laboradors:

OPINIÓ:

Albert Bramon, Joan Capdevila, Juli Clavijo, Antoni Mayans, Jordi Pujiula, Àngel Parada, Esteve Corominas, Miquel Macias, Pere Masmitjà, Domènec Molí, Lluís Sacrest, Joan Serra.

TEATRE:

Francesc Pereira, Pep Fargas, Tena Busquets

MÚSICA:

Pep Coll, Carles Fontfreda.

ART:

Gabriel Alcalde, Pin Ferrés, Carme Ortiz, Jordi Rovira, Albert Ruscalleda, Joan Vilallonga, Sigrid Werning.

CINEMA:

Carles Batlle, Miquel Barti, Imma Merino, Manel Mitjà, Àngel Quintana.

LITERATURA:

Concepció Batallé, Pedro Carrizosa, Margarida Casacuberta, M. A. Gardella, Natàlia Molero, Dolors Rovira.

CIÈNCIA:

Emili Bassols, Jordi Canal, Francesc Canalies, Josep Codony, Josep Guix, Joan Nogué.

Dipòsit legal: GI-801/95

15

OCTUBRE
1 9 9 6

- 7 **Epistolari**
Joan Capdevila / Xavier Ruscalleda
- 10 **Inici de curs**
Fina Soler, J.L. Bartolomé, Josep M. Martínez
- 13 **14-18: Una franja d'edat crucial (II)**
Teia Fàbregas, Pep Calm
- 15 **Entrevista: Joan Barnadas**
Xavier Ruscalleda
- 19 **Tema: Esquerra i nacionalisme**
Joan Boada, Joan Puigcercós, Manel Nadal
- 31 **Estampes**
Jordi Pujiula
- 32 **L'Homeopatia: medicina de la persona**
Vicenç Ballbona
- 33 **El ventre del lleter / Fòrum 96**
Joan Serra Capallera
- 36 **Cinema**
Miquel Barti
- 42 **Gent: Pep Mora**
X.R.
- 43 **Llibres**
Carles Oller, Anna Juàrez, Meius Ferés

Fotografia portada
Enric Roca
Ajudants fotografia
Josep Ma Plans, Lluïsa Caparrós
Il.luminació
Adam Bulbena, Nino
Models - Agència ZOOM
Susana Palma
Marc Cases

Cristina Ceide
Cristina Estellez
Ma Jesús Moreno
Marissa Massallera
Anna Vilà
Mònica Ocaña
Vestuari
Elsa Tous
Col.laboració
Creus Dalgà, Jordi Periàñez

Aquests borratxos tan divertits

V

aig llegir en el Punt especial *Festes del Tura* un comentari que deia que el problema de l'alcohol era que els joves d'ara no sa-

ben beure. Probablement la frase era treta de context però, cada any, per les Festes, m'enfado com una mona per comentaris d'aquesta mena, perquè tenim un problema amb l'alcohol i ens ho agafem a xirigota. Ens comportem com els ionquis que expliquen satisfets que ells tenen l'heroïna lligada i que el problema és dels que no saben tenir-la sota control.

Ja sé que algú em dirà que sóc un exagerat. És veritat, ho sóc i expressament, però ni m'agrada aquesta inconsciència individual ni tampoc la col.lectiva, la que creu que la cultura del mam actual és immutable com una llei divina, que no hi ha res a fer i que no cal tenir en compte que la cultura s'aprén i es modifica.

Houston, tenim un problema. I gros! Bebem massa alcohol i això porta maldecaps més grans que el mal de cap.

Personalment no en tinc cap dubte, m'ho passo tan bé amb l'ordinador que tinc a sobre les meves celles que em malfio de qualsevol potinga que el pugui espatllar i, des

del punt de vista científic tampoc no hi ha ambigüitats, l'alcohol en quantitats relativament modestes produeix transtorns importants a curt i a llarg termini. És anecdòtic però, diuen, i jo m'ho crec sense comprovar-ho, que els futbolistes bascos tenen una vida esportiva més curta a causa del seu mal beure.

De fet, no hi ha dubte que l'alcohol espatlla la salut i costa diners a tothom, des de les despeses sanitàries que provocarà a llarg termini sobre els seus consumidors com les despeses més properes de les destrosses durant el cap de setmana. I, encara més, ens està espatllant la vida col.lectiva. L'alcohol torna a la gent jove en covarda, fa que sense ell es vegin incapaços de perdre la vergonya. Estic tip de veure grups de nois i noies que podrien passar-s'ho la mar de bé disfrutant de la relació i del sexe i, en canvi, van amb una merda com un piano i acaben al llit de casa seva més sols que la una.

Per no parlar de l'estreta relació entre l'alcohol i la violència. El haixix, malgrat els problemes que també comporta, torna les persones més tranquil.les, l'alcohol fomenta la violència. No tinc estadístiques, però a ningú no se li escapa que hi ha moltes bronques entre borratxos, des dels hooligans anglesos fins a les

pallisses familiars.

Els borratxos no són graciosos, formen part d'un mal rotllo.

Les administracions poden fer coses, des de fer grans campanyes per canviar els hàbits de la gent a petites mesures per no posar fàcil el seu consum: evitar el beure ostentós fora dels bars, evitar la venda a menors, multar la gamberrada-borratxa i fer bufar pel tub fins que ens xiulin les orelles. També es pot actuar sobre les grans indústries. No m'estranyaria que aquesta proliferació de la propaganda de les begudes amb cola sigui el començament d'una campanya per substituir l'alcohol. Però, i sense que serveixi de precedent, estic d'acord amb en Corominola, la solució passa per cadascun de nosaltres. A casa nostra hem de canviar el disquet, explicar que l'alcohol fa mal i fer-ho complir en la mesura que ens toca.

No pot ser que es tanquin les barraques i, per l'altre costat corri el nostre exalcalde fent ostentació de fetge, però tampoc no pot ser anar a buscar amb cotxe els nostres fills a les quatre de la matinada i no castigar-los si els recollim torrats.

I si això vol dir que les festes de Girona són molt més marxoses que les d'Olot, doncs m'estimo més ballar sardanes.

Albert Bramon

El nou estil isabelí

E

ls dos darrers Plens, mocions a part, han estat més avorrits que de costum. No hi ha hagut grans debats ni grans discussions. I

tots els temes s'han aprovat per àmplia majoria. Fins i tot, aquells més complicats i políticament més transcendents com la imposició de contribucions especials al Carrer de Sant Rafael o l'aval bancari a Ràdio Olot. L'acord general ha estat possible gràcies al nou estil de govern municipal, basat en la transparència informa-

tiva, en el treball en Comissió i en la voluntat de cercar la millor solució l'aporti qui l'aporti. D'exemples per il·lustrar la nova època en trobaríem en tots els acords (en la denegació d'un bar al passadís de la Carbonera, en la modificació del PE de la Vila Vella, en la millora de la Festa Major de l'any vinent o en la urbanització de la Cooperació) però la limitació de l'espai exigeix que em centri en els dos temes políticament més transcendents:

1r. L'equip de govern va proposar que les obres de repavimentació i millora dels serveis del carrer de Sant Rafael les paguessin els propietaris i que l'Ajuntament fes l'aportació legal mínima, el 10%. A la Comissió, el nostre grup va argumentar que no era legal cobrar als veïns la reposició de serveis i que el suport a la rehabilitació del barri vell no havia de ser únicament verbal. Vàrem proposar que s'augmentés l'aportació municipal, sobretot havent-hi els precedents del Carme i de la zona de la Plaça de

l'Àngel on els veïns no havien hagut de pagar res i de la urbanització del Passeig de Barcelona on l'Ajuntament va contribuir en un 50%. També vàrem dir que ens sembla més just repartir el cost de les obres entre els dos col·lectius beneficiats (propietaris i comerciants) com han fet a Girona i a Figueres i no només als propietaris. I finalment, que les obres del carrer Major, carrer Sant Ferriol, Carrer Clivillers, ... són també urgents i necessàries i que no poden esperar més temps. Per això vàrem proposar que en lloc de rebaixar una part de l'IAE als negocis del centre històric, es cobrés el mateix que paguen els altres negocis i que aquests diners es dediquessin a accelerar les obres de repavimentació. Evidentment, totes les propostes d'Esquerra no foren aprovades però ens sentim prou satisfets perquè al final els tècnics municipals varen estimar que un 30% del cost es corresponia a reposició i que efectivament l'Ajuntament havia d'assumir aquest percentatge de l'obra. La proposta d'accelerar les altres obres la mantenim per quan aprovem les ordenances fiscals.

2on. Ràdio Olot té un dèficit galopant generat per una molt mala gestió de l'anterior equip directiu Macias-Puigbó-Bril.li. L'equip de govern ens va facilitar els comptes de l'emissora (tantes vegades negats durant l'època Macias) amb la màxima transparència i ens va proposar avalar dos crèdits de 30 i 5 milions per refinançar el deute i tenir tresoreria. El nostre grup només estava disposat a avalar la part del deute proporcional a la nostra propietat (el 25%) si es consolidava l'actual línia de direcció oberta i ciutadana i si s'obligava a l'emissora a fer una auditoria externa cada any. Finalment això és el que es va aprovar.

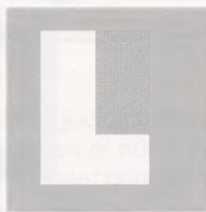
Joan Barnadas i Puigferrer

Portaveu Municipal d'ERC

Octubre 1996

La bondat de la LOGSE

La paulatina implantació de la reforma del sistema educatiu que aquests darrers anys estem vivint, està deixant en evidència no sols la capacitat d'adaptació i canvi a les noves exigències que l'actual estructura social demana dels centres educatius, sinó també les pròpies contradiccions socials i educatives arrelades en el mateix sistema educatiu.

Una llei -la LOGSE- que en la seva concepció i redactat confereix a l'educació escolar els objectius d'assegurar una «formació plena» per a «tots» els alumnes, «integradora de les dimensions individuals i comunitàries», amb la voluntat d'«avançar en la lluita contra la discriminació i la desigualtat», està esdevenint un maremàgnum de despropòsits, contradiccions, angoixes i temors que han abocat a certs sectors de la comunitat educativa (tant per part de determinats col·lectius docents, com associacions professionals o familiars) a demanar-ne sinó la seva supressió, sí la reforma de la reforma.

A casa nostra, com en tantes d'altres comunitats municipals o autonòmiques, el «dret a l'educació», així com el caràcter marcadament «compensador de les desigualtats» que la llei atorga a l'educació, o l'ampliació de l'educació bàsica ->obligatòria i gratuïta- fins als 16 anys, col·lideix amb mil i una argumentacions que acaben posant en dubte l'essència mateixa de llei.

Es possible que el que està succeint, i el debat que se'n desprèn, no facin altra cosa que posar de manifest la impossibilitat d'adequar un sistema educatiu assentat en uns criteris molt restrictius i selectius, a les exigències d'innovació que inevitablement la LOGSE col·loca com a principi fonamental pel seu assentament.

Els compromisos polítics i socials del primer govern socialista varen comportar inevitablement la revisió del sistema educatiu espanyol, i la redacció d'una llei que, partint d'una òptica eminentment estatista, concebia l'educació com un bé social, i com un dels pilars fonamentals per a la modernització del país. La pulcritud de la llei queda de manera molt manifesta expressada en el seu redactat. Una altra cosa ha estat el seu desplegament pels governs autonòmics, o pel propi govern socialista dels últims anys, on el que ha imperat és la lògica neo-liberal d'arrels tatxerianes, on el bé públic -i entre ells l'educació- han quedat més que malmesos a l'hora d'aplicar polítiques concretes de reforma dels serveis públics comunitaris (l'exemple en seria el que està passant en el camp escolar, però ho trobaríem igualment en el camp sanitari).

Possiblement, l'enfrontament entre un model altament selectiu i restrictiu (i aquí el paper dels centres privats i el descarat ajut de les administracions públiques als mateixos hi juga un paper cabdal), i un model compensador i igualitarista (que no vol dir el mateix per a tothom, sinó crear les condicions perquè tothom pugui desenvolupar el màxim possible les seves capacitats personals amb l'ajut d'uns altres), té d'entrada un clar guanyador en totes les apostes. Possiblement radica en aquest enfrontament les angoixes, temors, mals entesos, empenyades i cops de sang que l'aplicació de la llei està comportant cada inici de curs.

Des de la revista volem també plantejar algunes de les qüestions que el dia a dia deixa sobre la taula als nostres centres escolars. Amb aquesta finalitat s'han demanat les diferents col·laboracions que trobareu en les pàgines titulades «Inici de curs».

Reciclem les deixalles

En pocs anys, Olot ha sofert uns canvis sorprenents de creixement; les coses apunten bé encara que quedin algunes qüestions pendents.

Fa pocs dies que s'ha fet pública la inauguració de contenidors de llaunes a Olot. Aquell dia es reuniren el regidor de Medi Ambient, Santi Vizern, el representant de Carbòniques i diversos representants dels mitjans de comunicació. Els comentaris que se sentien eren molt creatius i prometedors:

- Es va parlar de subministrar contenidors de vidre, de llaunes, de cartró, etc., a totes aquelles empreses que generin gran quantitat de deixalles.

- S'exposà la idea de repartir 120 contenidors en els llocs on es comercialitza la venda de begudes i també els llocs i paratges més freqüentats: Can Turó, Sadernes, bars, piscines, càmpings...

- Es va ressaltar la importància del reciclatge, ja que facilita la selecció dels materials i ajuda alhora a controlar l'abocador comarcal que té problemes per engolir totes les escombraries que s'hi aboquen.

- L'Ajuntament d'Olot vol estudiar la manera de fer efectiva la tria de metalls i utensilis emprats per a l'envasament de begudes, sigui a través de personal voluntari o d'empreses.

- El responsable de Carbòniques SA va proposar de facilitar una infraestructura de reciclatge a les empreses, que són les que mouen més quantitat de material; això seria molt més efectiu i facilitaria l'observació del comportament dels materials més ofensius per a la salut pública.

Ja fa temps, l'empresa Carbòniques va proposar a l'Ajuntament d'Olot, el qual s'avení atentament a col.laborar, que es portés a terme una campanya publicitària mitjançant uns rètols on es veu clarament la necessitat de reciclar tots els residus que generem i que se'n fes difusió a través de la ràdio.

Que això ens ajudi a tots a prendre consciència de la importància del reciclatge.

Força poble!

Josep Pujol

Mals presagis per a la llibertat

Arriben males notícies. De mica en mica, suaument, igual com entren els supositoris. Un dia s'acomia de "punto en blanco", un locutor de ràdio, algú ha parlat a la seva tertúlia

indelicadament del Sant Pare. Es parla com si no res de codis ètics; alguns jutges es queixen de trobar ominoses barreres a segons quines qüestions. S'insisteix a trobar manres de combatre la TVescombraria - qui decidirà que ho és?-, alhora que cada cop es va sentint més la frase "seguretat de l'Estat". Autoritzen la col.locació de càmeres al carrer. Apareixen projectes de reglament per "preservar la dignitat personal". Es prepara una llei de secrets oficials, semblant a una altra llei que va dictar el franquisme l'any 1968. Són aquelles lleis que diuen que tal i tal cosa són secrets de l'Estat... i tot allò que el govern consideri..., és a dir TOT. Per altra banda, El País ens informa que un 25% de la cúpula política de l'Estat pertany a l'Opus Dei. També ens arriba la notícia que el Sr. Pujol té línia directa amb el Vaticà d'on rep determinats consells, com ara el d'oposar-se a la llei d'avortament, coses que semblen resorgir del més fosc i recent passat carpetovetònic.

El califa Anguita parla de la democràcia de la Señorita Pepis - i té raó. De tots cantons arriben mals presagis per a la llibertat. És com si tots els mals auguris preelectorals es fessin realitat. En el fons, tots som conscients que una dreta tan desbocada com la que representen els partits de l'eix Barcelona-Madrid que ens governen, malaments ens podia portar a res més. Qualsevol dia, sense adonar-nos-en, ens aixecarem amb la mateixa "pau triomfant" que instaurà el dictador. A la premsa ja ha sonat la terrible expressió de censura prèvia davant la pressió que les "forces vives" ressucitades exerceixen sobre els mitjans que, per altra banda i especialment a la nostra nació, o estan alineats amb el partit del govern o estan comprats sistemàticament. Ja no n'hi ha prou amb la pressió econòmica, asfixiant, a què són sotmesos tots aquells a qui la llibertat els porta a opinar en contra dels déus dels parlaments; ara tot apunta cap a la penalització de tots aquells que vulguin exercir la mínima, ínfima i trista parcel.la de llibertat conquerida. Tot comença obligant la gent a lligar-se al cotxe, a prohibir el tabac i s'acaba matant jueus. La història és testimoni del passat i mestre del futur. Estiguin alerta perquè possiblement molt aviat un paper com aquest ja no es podrà publicar.

Moli

Amic Joan,

T'he sentit malparlar sovint amb duresa de la judicatura, argumentant que els magistrats han perdut el temps de la vida veritable, la del poble ras, i que viuen penjats en el núvol acotat de la suprema llei.

Ignoro si tenen problemes de consciència, sobretot pensant en allò de *no jutgis i no seràs jutjat*, una màxima tan bèstia com certera.

Només he tingut una experiència judicial i no voldria repetir-la. No hi vaig veure la saviesa del senat, ni humilitat, ni indulgència, sinó tot el contrari, altivesa, prepotència i roïndat. Sort que no m'hi jugava la vida, com molts altres. No trobes que aquesta medicina de la moral no es pot aprendre només en els llibres? La vida dels humans és prou complexa com per no dilucidar-la a cops de vademècum. Ara, amb la introducció del jurat, què passarà? Tinc la impressió que el comú de la gent, si no se'ls manipulen les consciències, té més aviat tendència al perdó, a la commiseració, a la pena. Són també molt influenciables, però, i hi ha una tendència al camuflatge, a la dissolució, a sintonitzar amb l'opinió majoritària. L'assassí del taxista -que dura l'expressió!- n'ha sortit força ben parat, però considerant el poder dels mitjans de comunicació dubto que sempre sigui així.

“ Què se sent davant d'aquests joves togats imberbes que a base de passar-se un parell d'anys tancats a casa empollant, acaben decidint el destí de les persones? ”

Quines contradiccions crea l'exercici del dret, el fet d'haver de defensar qui ja saps d'entrada que és culpable o, al revés, d'atiar i condemnar el qui saps innocent?

En estat de puresa -cosa inusual i improbable- el millor referent, el més fiable és la pròpia consciència. De manera semblant a allò que passa amb la confessió, la paraula, el diàleg, condueix no només a l'aclariment i a la justificació dels fets, sinó fins i tot al perdó.

És una qüestió complexa. La societat no hi ha, no hi hem sabut trobar solucions millors; no et sembla però que aquest intent de penalitzar les malifetes dels nens de dotze anys no és una terrible aberració?

Què se sent davant d'aquests joves togats imberbes que a base de passar-se un parell d'anys tancats a casa empollant, acaben decidint el destí de les persones?

 Xavier Rusalleda

Xevi,

Amb els anys d'exercici de la meua professió m'he hagut d'anar replantejant el « què hi faig jo aquí i en aquesta feina ». M'agrada el que faig i a la vegada m'emprenya encara que, amb el temps i suposo que per supervivència psíquica, m'ho he anat prenent amb més calma o més ironia. El resultat és que ni els jutges ni la llei són elements o instruments de fer « justícia ». La justícia és un criteri ètic i el que es fa en els tribunals és purament analitzar uns fets segons unes normes o mesures i dir quina n'és la conseqüència. Si la norma és justa o no, no té res a veure amb l'aplicació que se'n faci.

“ Aquests àrbitres actuen per sensacions (estem en un tems de sensacions) i sentiments (la norma està subjecte al seu sentiment) i no per fets (secs, provats, demostrats) i per normes (concretes, limitades i sense espai per a la imaginació). ”

L'existència de tribunals i jutges (siguin professionals o jurats convocats per casos concrets) és una cosa necessària per solucionar els conflictes entre els ciutadans o resoldre les infraccions de les normes generals - que han estat determinades i aprovades per la col·lectivitat-. La bondat de la llei és secundària i en molts casos, per als que les apliquen, totalment intranscendent.

La veritat és que últimament m'inclino molt més per una justícia totalment professionalitzada i lligada dins el marc estret de les lleis i normes i em fan pànic els jutges que comencen a aixecar vels i a fer de « justiciers » amb aplicacions que volen ser humanes o humanitàries. Vull una justícia que tingui en compte que ha de donar respostes i solucionar les coses - i no treure-se-les de sobre o eternitzar-les -.

Aquests àrbitres actuen per sensacions (estem en un tems de sensacions) i sentiments (la norma està subjecte al seu sentiment) i no per fets (secs, provats, demostrats) i per normes (concretes, limitades i sense espai per a la imaginació). Si t'ho mires així entendràs com són possibles moltes decisions dels tribunals. La llei, la Constitució, s'han de desmitificar i reduir a allò que realment són: normes. No són pautes de conducta ni criteris ètics .

M'he tornat a escorar cap a no sé on. Ho sento.

 Joan Capdevila

Com més petita és la nou més fressa remou

“ A l'hora de fer un repàs dels fets que han tingut més o menys transcendència durant el passat mes de setembre a la Garrotxa, parlar de les Festes del Tura és quelcom gairebé obligat. Des d'aquestes planes, però, no en farem esment, incapaços de superar l'extraordinari article «Anàlisi en positiu de les festes» que el senyor Baldiri Espuña ha publicat recentment en el setmanari comarcal.

Per aquest motiu, centrarem la nostra atenció en com castiguen a Santa Pau els que no paguen l'aigua, en les competències que el Consell Comarcal traspasa a la Generalitat, les crítiques al PVC i la nova adquisició escultòrica d'Olot.

Ja sabeu que aquestes notícies no comporten gaire enrenou, però com més petita és la nou... ”

Ara que no ens sent

Els responsables municipals de PSC i ERC a l'Ajuntament d'Olot responsabilitzen l'excalcalde Pere Macias de la mala gestió de Ràdio Olot durant l'última dècada. Tant els és que l'Ajuntament només participi d'un 25% en la societat radiofònica ni que el càrrec de president que Macias ocupava en el consell d'administració fos un càrrec més aviat honorífic atesa la seva condició d'alcalde.

Segons el PSC i ERC, tota la culpa la té en Macias, i no només de la gestió de Ràdio Olot, sinó també de la fallida de l'empresa Guosa i de la remodelació del carrer de Sant Rafel.

Sembla ben bé que haguessin esperat que Macias marxés cap a Barcelona per començar a despotricar-lo. Ben mirat, tal vegada l'ara conseller ja es temia una reacció així, i potser per aquest motiu es va estar tant de temps dubtant entre deixar la vara o tornar a ser alcaldable.

Càstig exemplar

Les obres de renovació de les xarxes de serveis de Santa Pau, han posat al descobert el fet que alguns veïns del municipi ja fa anys que estan connectats a la xarxa d'abastament d'aigua potable, sense tenir comptador.

Aquesta situació irregular es deu al fet que l'antiga xarxa d'abastament no disposava de cap projecte de construcció, és a dir, no sabien ben bé per on passava; i els veïns s'hi anaven abonant pel seu compte.

L'alcalde de Santa Pau, per la seva banda, ha manifestat que no pensa imposar cap sanció ni demanar indemnitzacions, perquè «els implicats ja en tenen prou amb la vergonya que s'hagi fet públic».

És curiós que en un món tan ple de desvergonyits, el fet de fer pública una situació irregular tan insípida com l'aigua que no paguen, sigui càstig suficient per als afectats, que per cert, no se n'ha fet públic ni el nom.

Serà qüestió de connectar-nos d'amagat a la xarxa elèctrica, a la telefònica i al gas a veure si ens estalviem uns quants rebuts; sabent que si ens enxampen, com a molt, passarem vergonya.

Osborne no, Guinovart sí

La Comissió de Govern de l'Ajuntament d'Olot ha donat llum verda a la instal·lació d'una escultura monumental de l'artista Josep Guinovart, que s'ubicarà en un dels dos giratoris de la pujada de la Solfa.

Sota l'original títol «Al·legoria d'Olot» l'obra representa els trets característics de la ciutat, mitjançant elements simbòlics tals com una pell de vaca o marcs de quadres. Tot plegat, una baluerna de ferralla de quinze metres d'alçada capaç de competir amb els ja extingits toros d'Osborne.

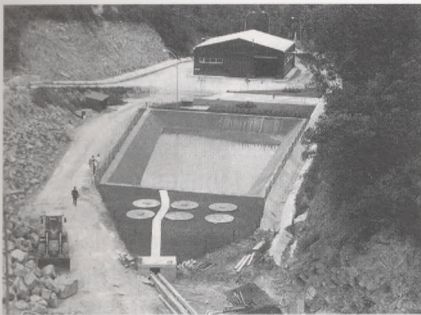
De moment encara és aviat per saber si pot distreure els conductors o si serà causa d'algun accident. Amb tot, el fet que l'obra (pressupostada en nou milions) hagi estat finançada per una empresa de recollida de deixalles, pot ajudar a definir l'estil «trasher» de l'escultura.

L'últim... que tanqui

El responsable de la Comissió Antiabocador de Besalú ha denunciat al Consell Comarcal que a vegades es deixen oberta i sense vigilància la porta de l'abocador de Beuda.

Segur que té els seus motius per denunciar-ho, i que no ho ha fet pas precisament motivat per por que algú hi entri a robar deixalles, o que les escombraries comencin a moure's com a l'abocador de Bens, a la Corunya, i se'n vagin cap al mar.

Tornant al que explicàvem, el Consell ha admès la denúncia i ha sancionat a qui va deixar la porta oberta amb una multa de vint-i-cinc mil pessetes. Imagineu-vos què hauria passat si a més de la porta, es deixen encès el llum... És una llàstima que l'abocador es trobi a Beuda i no pas a Santa Pau, perquè segur que en aquest darrer municipi s'estalviarien de pagar la sanció, perquè només amb la vergonya que passarien, ja ho tindríem tot arreglat.

Curar-se en salut

El Consell Comarcal de la Garrotxa ha decidit tornar al Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya les competències en matèria de gestió de la Comunitat d'Atenció a la Infància, perquè l'organisme comarcal no es veu amb cor de fer lligar els números.

Segons sembla, la Generalitat no paga al dia els costos que representa mantenir aquest servei, i aquest fet provoca que el Consell hagi d'avançar uns diners, en espera que el govern autonòmic els hi retorni.

O bé els del Consell Comarcal no saben el significat del verb "gestionar", o bé llençar la tovallola quan van mal dades és més fàcil que no pas provar de trencar-se el cap per mantenir un servei.

O potser el que passa és que Isabel Brussosa -que ja ha manifestat la intenció de retirar-se del càrrec de presidenta de l'ens comarcal -, no vol que li passi com a en Pere Macias, i que després de marxar del Consell Comarcal li comencin a criticar la gestió. Millor curar-se en salut.

PVC no va bé

Les empreses espanyoles del sector del PVC (policlorur de vinil) han qualificat d'injustificada, alarmista i demagògica l'actitud del regidor d'ERC a l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts, que ha decidit abstenir-se a l'hora de votar per les obres que incloguin aquest material en la seva construcció.

Així, mentre alguns diuen que el PVC és un material nociu, actiu i impossible de reaprofitar, els empresaris afirmen que el policlorur és innocu, inert, reciclable, que no suposa cap perill per a la salut, ni tampoc de cara al mediambient.

Tot plegat, tot això fa la mateixa cara d'acabar com els efectes del peix blau, el vi o la dieta mediterrània, que de cop i volta uns suposats experts ho han deixat de considerar perjudicial, i ara serveixen fins i tot per regular el colesterol.

Segur que si vivim prou temps, fins i tot sentirem a dir que el tabac va bé per als bronquis.

Jordi Serrat i Vinolas

E. PLANTALECH, S.L.

TECHNAL®
XARXA D'INSTAL·LADORS

OFICINA I EXPOSICIÓ:

Av. de Girona, 16
Tel. (972) 26 07 17 (2 línies)
Fax (972) 26 88 02

c. Notari Març, 12-14
Tel. (972) 27 10 22 - 17800 OLOT

Inici de curs

“ El curs 96/97 és el primer en què tots els nois i noies de Catalunya han iniciat els seus estudis de Secundària Obligatoria (ESO) en aplicació del que estableix la LOGSE. Com s'afronta aquí a Olot l'entrada del nou curs? Tothom hi veu aspectes positius a la LOGSE? És pacífica la seva aplicació? Què hi ha de dolent en la seva filosofia? És rellevant que a determinats professors no els acabi d'agradar? Tenen autonomia per triar si la volen aplicar o no? És veritat que els alumnes "dolents" duren menys en un institut que en d'altres? Per intentar contestar aquestes preguntes "a440m" ha demanat als quatre directors d'IES d'Olot que ens expliquin com veuen aquest inici de curs. ”

Normalitat absoluta (...)

inici del curs a l'Institut Montsacopa no ha diferit gaire respecte al d'altres anys quant a la gran improvisació amb què encara es porta a terme la planificació escolar: curses contrarellotge per tenir tot el professorat el primer dia de classe (els alumnes d'ESO

han hagut de triar crèdits variables de tecnologia sense conèixer el contingut), i obres per encetar tot i estar previstes des de mitjans d'agost. Un any més ens ha tocat viure l'experiència frustrant de tenir aules amb ràtios altíssimes. Els col.lapses circulatoris són, per altra banda, el fotograma habitual de les hores d'entrada i sortida. A part de tot això, normalitat absoluta.

El curs 96-97 serà retardat com el del debut dels «esitos» als centres de secundària. La tasca informativa i organitzativa ha estat frenètica des de molt abans de les vacances d'estiu: menjador, transport, monitors, espais ambientals, oferta d'activitats extralectives, reunions amb pares explicant això de l'ESO i el funcionament del centre...

En molts moments la secretaria del centre s'ha convertit en una sucursal d'altres organismes o entitats locals, comarcals o provincials on s'han hagut d'atendre consultes

en matèries (sanitat, ajuts de transport i menjador, transport a domicili, assistència social, lleure...) que clarament no ens pertoquen. Sembla que els instituts estem en camí de convertir-nos en institucions aglutinadores i gestores de totes les problemàtiques que afecten les famílies dels nostres estudiants. L'Administració ha trobat en les noves direccions LOPEGO una magnífica guàrdia pretoriana.

Aquest curs també serà recordat com l'any de la discòrdia per assumptes com la gratuïtat del menjador i dels llibres de text. La gratuïtat del menjador només per als alumnes desplaçats del seu municipi amb independència de la seva renda familiar pot crear injustícies clamoroses que caldrà corregir si no volem presenciar un empadronament massiu de famílies olotines a localitats de comarca. Resulta incoherent que la proximitat al centre i la declaració de renda siguin criteris prioritaris en l'admissió dels alumnes als centres, i després no serveixi per a res més.

L'abaratiment dels llibres de text o fins i tot la seva desaparició ha estat una falsa il·lusió. Les mesures liberalitzadores del mercat editorial que promet la ministra Esperanza Aguirre no aconseguiran frenar substancialment la despesa domèstica per aquest concepte. Una simple operació de càlcul demostra que s'han de comprar més llibres ara que no pas abans. Resulta opinable l'ús que cada centre fa de la seva autonomia de disseny i confecció de materials didàctics, però molt més escandaloses són les llicències il·limitades que l'administració atorga a les empreses editorials per publicar no solament llibres de crèdits comuns sinó també de variables i crèdits de tutoria. Si seguim així, aviat tindrem quaderns o llibres comercialitzats per a l'aprenentatge dels procediments actitudinals, dels valors i de les normes.

Els alumnes de 12 anys s'han integrat amb molta naturalitat i amb força menys angoixa que la que pateixen els seus progenitors. Estic convençut que als IES trobaran els adolescents d'aquesta edat el lloc idoni per desenvolupar noves actituds i protagonismes positius, alhora que acceleraran la seva maduresa psicoètica.

La part més nova de l'IES Montsacopa

Una darrera nota que voldria comentar. No sé si és casualitat, però des de fa mesos, coincidint amb l'estrena del nou sistema educatiu, al centre estem rebent allaus de «mailing» d'entitats o empreses lúdico-culturals que ens ofereixen els seus serveis per organitzar sortides, tallers, grups d'animació, colònies, festes escolars,..., no solament de catalunya sinó també d'arreu de l'estat («¡El día de clase más divertido! En el Parque de Atracciones de Madrid»). I

per altra banda, també sovintegen els cursets de salut mental adreçats al professorat.

Està clar que la nostra societat ha malinterpretat la morfologia i la semàntica de la Reforma. Els alumnes no vénen als Instituts per exercitar les arts o ciències lúdiques; els professors no vindrem grillats per aquests canvis. Entesos?

J.L. Bartolomé

Director de l'IES Montsacopa

Objectiu central: millorar l'ensenyament

En acabar les festes del Tura, s'ha iniciat un nou curs en els instituts de secundària, i aquest any una setmana més aviat del que era costum. Aquest és el primer que tots els nois/ies de dotze anys de Catalunya han iniciat els seus estudis de Secundària Obligatòria (ESO) en aplicació del que estableix la LOGSE i per a tots aquells que han fet l'opció de l'escola pública ha significat també, a la nostra comarca, haver de deixar l'escola de Primària i desplaçar-se als instituts d'Olot. Aquest fet pot haver provocat en les famílies uns quants interrogants als quals des dels centres hem de procurar de donar resposta.

L'Institut Bosc de la Coma, segons estableix el mapa escolar del Departament d'Ensenyament, és un dels dos instituts de la comarca on, en el moment que s'hagi desplegat tot el nou sistema educatiu, s'impartiran ensenyaments secundaris obligatoris (ESO) i postobligatoris en les seves dues tipologies: Batxillerat i Cicles Formatius. Pel que fa a aquest curs, el nostre centre és l'únic de les comarques gironines en el qual ja s'imparteix la totalitat dels cursos d'ESO i els dos cursos del nou Batxillerat en quatre modalitats: Ciències de la Salut, Tecnològic, Humanitats i Ciències Socials. Les previsions cara al proper curs són d'iniciar ja cicles formatius de la família Administrativa i, en els següents cursos, també cicles de la família de Comerç; mentre tant impartim el segon grau de Formació Professional de l'especialitat Administrativa.

Tots plegats - famílies, ensenyants i administració- ens trobem davant d'un repte, com ho és qualsevol canvi, el

repte d'aplicar aquest nou sistema educatiu, un sistema que ha estat reformat íntegrament des de l'inici de l'edat escolar fins al món universitari.

De manera clara crec que no és moment ara per entrar en debats bizantins sobre si és millor aquest nou sistema o si era millor l'anterior, per dues qüestions: la primera, per la dificultat que suposaria posar-nos d'acord en quins són els paràmetres a considerar per fer-ne la comparació, qüestió que encetaria un ventall de possibilitats que de ben segur faria insuficient l'espai disponible en un article; l'altra, per a mí definitiva, és que aquest nou sistema educatiu és el que ara, per llei, hem d'impartir.

Malgrat això, sí, però, que em permeto destacar dos trets diferenciadors a favor del nou sistema: Per una banda la generalització de l'ensenyament obligatori en una franja d'edat superior, fins als setze anys en comptes dels catorze com fins ara, amb el que això significa quant a allargament de possibilitats d'aprenentatge en l'àmbit educatiu per a tothom; crec, certament, que aquesta és una millora de la qual, partint d'uns plantejaments democràtics, tots ens hem de sentir satisfets. D'altra banda, una segona característica que estimo molt positiva és el fet que el nou sistema no obliga el noi/ia a prendre opció entre uns ensenyaments més generalistes (Batxillerat) i uns altres de professionalitzadors (Formació Professional) fins a dos anys més tard, quan ha pogut aconseguir un millor coneixement de les seves capacitats, tant ell com la seva família, mitjançant la franja optativa de l'ESO (els crèdits variables), i quan s'ha produït el seu creixement personal cap a la maduresa i ha rebut orientació per part de l'equip de professors. Tot això, li facilitarà, sens dubte, l'encert en la seva decisió.

Crec, doncs, que ara és el moment perquè els ensenyants esmercem els nostres esforços a utilitzar aquells recursos de què disposem per definir un Projecte Educatiu de Centre que sigui compartit i assumit pels respectius Claustres i Consells Escolars i esdevingui una bona eina per aconseguir l'objectiu en majúscules: UN BON ENSENYAMENT, un ensenyament de qualitat per a tots els ciutadans i ciutadanes d'una societat plural i democràtica.

Fina Soler i Buch

Directora de l'IES BOSC DE LA COMA

IES Bosc de la Coma

"Tornem al cole...", un fet que es repeteix

«Tornem al cole...», un fet que es repeteix «Tornem al cole...» és l'expressió més escoltada en aquests dies de setembre. Ves a saber les connotacions ocultes que aquestes tres paraules amaguen. Hom les pot dir per expressar l'entusiasme de retrobar les velles amistats del curs anterior, el disgust de retornar a les velles matèries d'aprenentatge, l'ansietat per descobrir allò novedós que prepara el nou curs,... connotacions totes elles pròpies de l'àmbit dels/de les alumnes. I..., els adults què volen dir? Que per fi s'han acabat les vacances i per tant ja poden tornar a col·locar els seus nens/es? M'agradaria pensar que no, que «tornem al cole» fóra aquella expressió emprada per motivar el fill/a, per esperonar-lo en la tasca prou difícil de l'aprenentatge, conjuntament amb els/les mestres, amb l'escola. Les vivències d'aquests dies em diuen que faig volar coloms i que malgrat tot, l'horari del nen/a és el que prima.

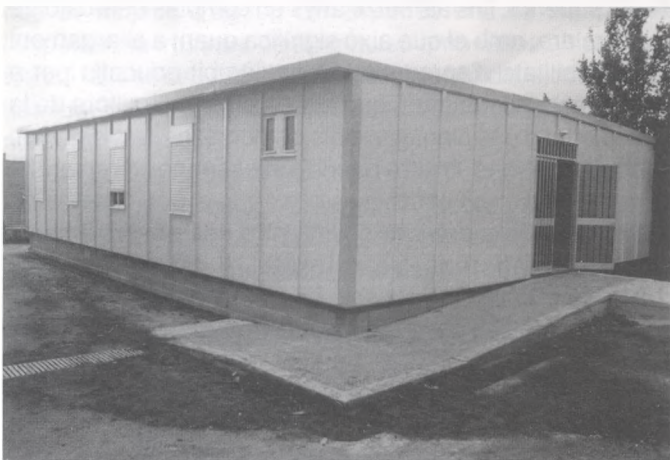
Deixant de banda les reflexions sobre aquesta tornada al «cole», val a dir que aquest curs quedarà marcat en la història de les escoles de Primària, els CEIPs (Centres d'Educació Infantil i Primària), com el curs de les retallades (és normal en els temps que corren). És el curs que en començar la Reforma de l'Ensenyament Secundari Obligatori (ESO), els

centres de Primària es veuen reduïts en les seves unitats perquè el que havia de ser el setè d'EGB ha passat a ser el primer d'ESO als Instituts, cosa que ha suposat una reducció de plantilla, una disminució del nombre d'alumnes i, com a conseqüència, una reducció dels fons econòmics per al funcionament del centre. Tota aquesta reducció fa que en els centres es noti una sensació estranya, fins i tot hi ha més quietud, els patis semblen més grans...

Parlant de reduccions, l'escola Primària es ressent d'un fet prou important: els menjadors escolars han perdut part dels comensals habituals, provocant al mateix temps un augment de preus, però com que en aquesta circumstància hi hem d'afegir la reducció de la concessió dels ajuts per menjador, els preus encara s'han disparat més. Per què tot això. La Reforma, amb totes les seves bones intencions, està provocant aquests «daltabaix». S'han d'atendre tot s els alumnes desplaçats, oferint-los transport i menjador gratuïts, la qual cosa -és fàcil d'entendre- fa que es prioritzin els ajuts a l'ESO, deixant els menjadors de Primària en una certa precarietat. Menjadors que, segons la llei, són opcionals però que en realitat fan una obra social, cosa que, si la situació no s'arregla, no podran fer. Espero del bon criteri dels qui ens governen que sabran posar pedaç a la situació, per remeiar-ho més endavant.

Tornar al cole... en definitiva vol dir que any rere any hem d'estar empenyent això que tothom vol i que es mima tan poc: l'ensenyament dels nostres nens/es, dels nostres fills/es. Des de les escoles, com sempre, estem plens d'il·lusió i d'imaginació pel curs que comencem, per tirar-lo endavant i per acabar-lo amb la sensació d'haver fet la feina ben feta i d'haver estat treballant per aquesta tan pregonada qualitat de l'ensenyament.

Josep M. Martínez Torrents
Director de l'Escola Malagrada

Dr. Vicenç Ballbona i Moré
Dra. Lúdia Mañé i Ciprés

HOMEOPATIA

Sant Pere Màrtir, 50 . Tel. 27 18 94
(Hores a convenir)

14-18 una franja d'edat crucial (II)

Quan ens plantejem qualsevol reflexió sobre diferents àmbits de la nostra societat (la família, els aspectes laborals, econòmics, la vellesa, els joves, ...) cal fer-ho amb una òptica dinàmica. Les coses es modifiquen, evolucionen i, per tant, les necessitats també són canviants.

A Serveis Socials, igual que en molts altres serveis, si no en tot, hem prioritzat la nostra intervenció social en relació als processos socials que anem experimentant per poder donar una resposta real a les necessitats. Fins ara establíem unes prioritats, emmarcades en la infància, fins als 14 anys, especialment a la primera infància (0-3 anys), però fa temps que detectem una necessitat més gran d'intervenció en el col·lectiu juvenil (14-16 anys), amb una previsió possiblement creixent per l'adaptació de la reforma educativa, que ens fa valorar una prioritat en l'actuació en aquest sector.

Evidentment, a Serveis Socials, en aquests moments, ja hi ha altres col·lectius prioritzats, com és la gent gran, ja que la nostra comarca té un dels índexs més alts d'envelliment de tot Catalunya i, per tant, amb moltes necessitats, i altres col·lectius més específics i marginals.

Serveis socials treballa amb les disfuncionalitats que produeixen els diferents sistemes, laborals, econòmics, educatius, sanitaris..., tot

el que el mateix sistema no pot resoldre. És per això que és important que, quan tots planifiquem, ho fem des d'una visió globalitzadora, intentant integrar totes les persones amb dificultats, ja que només així podrem alleugerir les disfuncionalitats que es puguin produir.

Per tant, la línia plantejada des de Serveis Socials, ha d'estar emmarcada en una política -en aquest cas de joventut- que possibiliti un ventall suficient de recursos normalitzats per aconseguir un creixement i una maduració adequats per a tots els joves, inclosos aquells que pateixen dificultats socials, familiars o personals.

Per poder donar resposta a les necessitats detectades, hem realitzat una organització unificada dels Serveis Socials de l'Ajuntament d'Olot i els del Consell Comarcal, que podrà facilitar l'abordatge de les intervencions, evitant duplicitats, una planificació més coherent, una rendibilització dels recursos i, esperem, que un millorament de la qualitat global del servei. Fruit d'aquesta nova organització, hem pogut planificar donant més èmfasi a la intervenció en el col·lectiu de joves amb dificultats. Actualment, estem treballant entres projectes específics per als joves, sense perdre de vista que poden canviar i que s'hauran de adaptar a cada moment a la realitat. Són aquests:

- Projecte centre obert. És un servei especialitzat ja existent, però que en

aquests moments amplia la seva atenció, que acull nens/nenes amb greus dificultats personals i familiars, en un període puntual de la seva vida, que els ajudi a treballar aspectes socialitzadors, de relació, d'hàbits, evitant així que siguin internats en centres d'acció educativa, allunyats de les famílies, procurant evitar el deteriorament personal que certes problemàtiques podrien comportar.

- Projecte centres docents. Aquests projecte abasta tot el treball de detecció, prevenció i intervenció dels nois-noies que assisteixen als centres de primària i secundària que tenen dificultats personals, familiars i de relació. Es planteja un treball realitzat coordinadament amb els mestres i professors. Fins ara, a la comarca, no hi ha pràcticament problemes d'absentisme escolar. És per això que l'escola és un marc de referència important que pot facilitar la nostra intervenció. Tot i que es prioritzaran els centres de secundària, continuarem treballant en els de primària i també a les llars d'infants.

- Projecte medi obert. És un projecte nou que pretén incidir en l'àmbit dels joves per qui els centres docents ja no són un marc de referència; nois/noies amb fracàs escolar, amb dificultats per incorporar-se al món del treball, mares molt immadures que plantegen dificultats en el creixement dels seus fills o altres joves que es troben en recursos de formació o d'inserció laboral -importantíssims per al seu desenvolupament- com l'escola taller o els mòduls de garantia social. Aquests projectes es complementen evidentment amb les intervencions familiars que es fan des d'altres àmbits d'intervenció, especialment des de cada sector (distribució geogràfica dels serveis socials) que també repercuteixen en els joves.

De totes maneres, cal insistir en la necessitat d'emmarcar aquests projectes en el marc d'una intervenció global de joventut.

Teia Fàbrega Pairó

La formació permanent dels joves

ovint es parla de la formació permanent com aquella que va dirigida als adults. Greu error. La formació permanent

va dirigida a totes les persones sense límit d'edat. Això està entès així a nivell de tot Europa. Precisament l'any 1996 és l'Any Europeu de la Formació al llarg de tota la vida.

La formació permanent entre els nostres joves sembla que té una bona salut, segons un estudi fet l'any 1994 sobre les necessitats de la formació de la població adulta de la Garrotxa. El 70% dels joves entre 16 i 24 anys estaven realitzant alguna activitat formativa (la majoria eren estudiants), el 30% treballava i el 8% estava en atur. Si bé aquests percentatges no semblen dolents, tampoc no vol dir que ens hàgim d'adormir perquè hi ha una quantitat considerable -el 30%- que no es forma. Aquestes persones tenen tots els punts, d'entrada, de quedar fora del tren de la societat d'avui que va a una velocitat desmesurada. Aquesta minoria també té els seus drets, hauria de poder integrar-se a la societat, per això possiblement necessiten ajuda especialitzada: programes de garantia social, escoles especialitzades, serveis d'integració laboral, escoles-taller, programes de transició al treball, algun curs de formació ocupacional, cursos de reciclatge, idiomes, informàtica, etc. Bàsicament una formació que els ha de permetre integrar-se a la societat i ser persones actives.

I de la resta? La societat dobla la quantitat de coneixements cada cionc anys. Evidentment, les persones no podem assumir l'increment diari de matèries d'aprenentatge, però sí que hem de poder ser capaços de saber triar allò que ens útil per al nostre desenvolupament personal en el si d'aquesta societat, cosa a la qual solen estar més avesats els joves que no pas els que no ho són tant.

Aquest increment del coneixement implica un canvi constant de les relacions entre tots els elements bàsics de la societat (relacions laborals, relacions humanes, relacions ambientals,...). La formació permanent hauria de servir perquè l'home fos el protagonista d'aquest canvi i no l'espectador. Si bé la formació inicial de la joventut ens fa ser optimistes, el futur immediat no és tan clar.

Si hem de fer cas altra vegada de les estadístiques, el percentatge de persones que realitzaven alguna activitat formativa entre els 25 i els 44 anys era d'un 20% i entre els 45 i els 64, era d'un 8%. Com més gran és la gent menys es forma. El futur immediat, per tant, dels joves és molt negre si no aconseguim que la formació contínua dels joves continuï a mesura que es vagin fent grans, trencant aquesta línia. Es fa imprescindible un canvi de mentalitat per tal de descobrir que per continuar una vida "normal" ens cal i ens caldrà cada cop més anarnos formant. Per sort, l'oferta és cada cop més àmplia. Només hem de donar un cop d'ull a La Comarca de les dues últimes setmanes per comprovar que en més del 50% de les pàgines apareixen ofertes educatives (cursos de reciclatge i de formació ocupacional dels treballadors, cursos d'informàtica, de català, d'idiomes, d'astronomia, de balls i danses, de música, etc.) Ara falta que la gent ho aprofiti aquestes oportunitats.

Una de les raons per les quals penso que podem ser optimistes és que aquests darrers anys s'ha demostrat que existeix una eina que permet fer accessible el coneixement pràcticament a tothom. És una revolució tan gran com ho va ser en el seu temps el descobriment de la impremta. M'estic referint a la tecnologia informàtica. Si bé s'ha demostrat bàsicament la seva eficàcia en la seva aplicació a l'empresa (és rendible!!) ja hi ha suficients experiències que demostren la seva

eficàcia en la formació. D'aquí a pocs anys l'analfabetisme no consistirà en no saber llegir ni escriure sinó en el fet de no saber utilitzar la tecnologia informàtica. Aquesta eina pot evitar en part algunes desigualtats socials (tothom pot tenir la mateixa informació al mateix temps, tothom es pot formar en allò que desitja i de forma assequible econòmicament, en qualsevol moment i en qualsevol lloc) o pot arribar a ser una eina de desigualtat social que afavoreixi aquesta societat de diferents velocitats que estem creant.

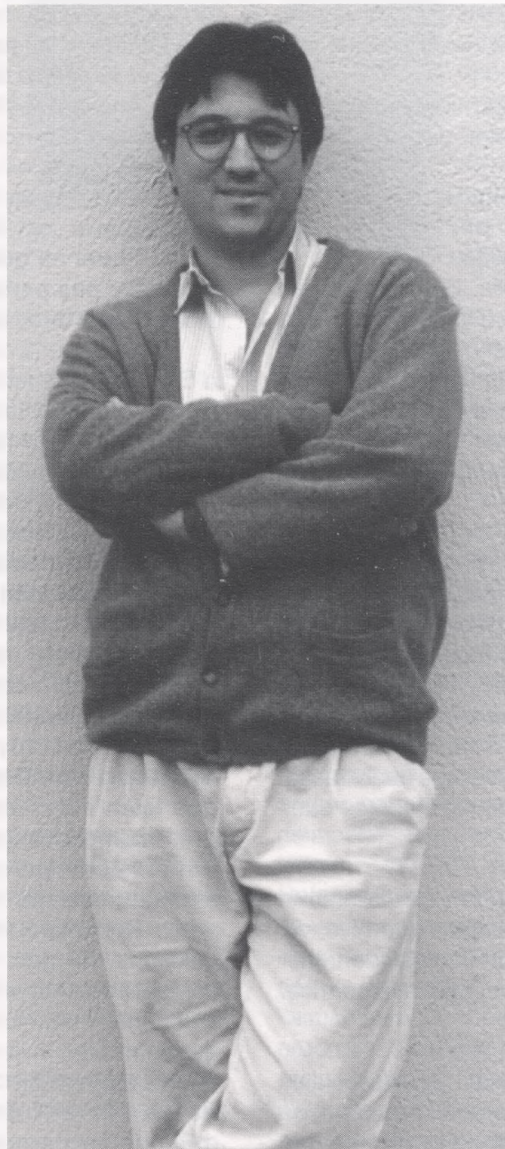
Els joves de la Garrotxa estan demanant majoritàriament formació en informàtica segons les dades de l'estudi del 94. És clar que la tecnologia informàtica serà l'eina bàsica del futur. Val la pena que es dediquin esforços importants (dineros i recursos) per possibilitar l'accés de tothom a aquesta tecnologia i evitar que hi hagi un sol jove analfabet. La responsabilitat és de tothom i no s'hi val a badar.

La formació contínua és el present i el futur del jovent. Tenim els mitjans tècnics perquè això sigui possible i la voluntat dels protagonistes. Poques vegades coincideixen tantes coses. Si els que fa falta són dineros i recursos, ara és l'hora d'invertir en formació i d'oblidar-nos potser una mica d'altres inversions que, si bé són necessàries, no són tan urgents ni tan imprescindibles.

Josep Calm i Masó

Joan Barnadas: (Els) Rebels que fracassaren

“ En Joan Barnadas s’ha INSTAL·LAT en la política una mica a contracor, fa tot l’efecte d’haver caigut en un parany del qual ja no sap com sortir-se’n. Sovint, els partits polítics acaben sent una tenalla castradora, hi ha qui s’hi troba bé, i hi ha qui s’hi troba i prou. En Barnadas va entrar en el món de la política per la via del compromís social, per una peremptòria necessitat de canviar el món, a la manera romàntica. Un cop va haver tastat el pastís de la misèria als barris de Terrassa, amb un peu a la Universitat i l’altre en els cercles de Comissions Obreres, arrossegat pel moviment de la Crida a la Solidaritat, va acabar entrant a ERC de la mà del mateix Colom que ara emmetzina els aires del partit. ”

En Joan Barnadas se'n va anar d'Olot fastiguejat. La primera experiència d'intervenció política -la vaga per la Llibertat d'expressió arran de la detenció d'alguns components de Joglars- va posar al descobert la veritable herència del franquisme, tant a nivell de l'Ajuntament com de l'Associació de Pares d'aquella època.

Vaig quedar bastant tocat moralment, per la reacció que van tenir pares i ajuntament; en tinc molt mal record. El compromís d'intentar canviar el món ve d'aquesta època. Recordo que vaig passar una etapa de desencís fins que vaig decidir marxar d'Olot.

Olot se'n va començar a fer una mica estret. Volia anar a trobar nova gent, amb altres idees, diferents de les que hi havia aquí.

Te n'anaves per un bei d'aquells de consciència de classe, de consciència social, per motivacions religioses, per allò d'anar a fer el bé, per què?

Va ser una cosa molt més senzilla. El meu pare em va agafar i em va dir: Noi, te n'hauries d'anar perquè aquí acabaràs malament. Ell coneixia un escolapí i em varen enviar cap a Terrassa. En tinc molt bon record d'aquella època. Vaig entrar en contacte amb el PSUC, amb el moviment veïnal de Barcelona. La meva formació política comença aquí. No va ser tant una fugida meua sinó un arribar en un altre món.

Què hi feies a Terrassa?

Estava amb una gent en unes condicions econòmiques que aquí a Olot no se les pot imaginar ningú; el barri de les Arenes és un dels barris que es va emportar l'aiguat del 62. Hi vivia una gent molt i molt pobra i que a més funcionava molt comunitàriament. No hi havia el component de la família perquè tots eren nouvinguts. Les festes, per posar un cas, que aquí solen ser molt familiars, allà eren ciutadanes. Vaig fer COU als escolapis de Terrassa. Treballava al menjador i al vespre estudiava. De totes dues experiències en tinc molt bon record.

I vas continuar estudiant...

Sí, vaig començar Biologia el 80. Em movia amb la gent del PSUC però de seguida vaig captar que hi havia més la voluntat d'arribar al capitalisme que no pas de transformar-lo. O sigui que era gent pobra que intentava ser rica, per entendre'ns.

Eres militant del PSUC?

No, no, jo només em movia a nivell de l'associació de veïns d'Hospitalet, que majoritàriament era gent de comissions. No havia tingut mai carnet de partit fins que quan feia quart de carrera em vaig fer del PSAN. Jo era de

l'Assemblea d'Estudiants Independentistes de la Universitat i quan van detenir en Castellanos i les germanes Serra, ens varen declarar il·legals. Per això vaig entrar en contacte amb aquesta gent del PSAN.

Vaig conèixer en Barnadas a la redacció de L'Olotí, era molt jove encara i tenia el posat un xic «impertinent» del jove rebel... Els anys li han posat seny però conserva encara una rara ingenuïtat i una retòrica que el fan un polític atípic.

Vaig ser el primer corresponçal del Periódico a Olot. Abans, a L'Olotí, sortia algú que deia: qui vol ser corresponçal de la Vanguardia? Jo feia poc que hi era, i quan va sortir el Periódico com que ningú no en volia ser, me'n vaig fer jo. Anava a les reunions fundacionals que van ser molt interessants perquè eren reunions de molta gent que explicaven com es feia un diari, etc. Pràcticament no venia mai a Olot, només per Nadal, ni tan sols a l'estiu, perquè vaig treballar tots els estius a la costa.

I com és que et plantejessis de tornar a Olot, no hi venies pas perquè tinguessis feina, sinó que l'ha vas trobar més tard, no?

Va ser una casualitat. En Jordi Portabella, ara diputat d'ERC al Parlament, que era col·lega meu a la facultat, em va fer entrar a la Crida. Ens dedicàvem a tasques de catalanització en l'àmbit universitari. També vaig conèixer en Colom, etc. I quan vaig acabar la carrera - com que Olot era un dels nuclis més durs del sector hortalaní - en Colom va pensar que nosaltres hi havíem d'anar.

En Barnadas viu de prop el procés d'integració d'alguns dels més destacats dirigents de la Crida a ERC. Era l'any 87, just abans de les eleccions municipals. Segons sembla, no era fàcil arribar a Olot i integrar-se en una secció local d'un partit que havia anat fent bandades, capitanejat per un personatge com l'Hortalà i que en definitiva no tenia gaire bona imatge. En Barnadas i en Pujolar volien esperar a veure la llista que feien els d'Olot abans d'integrar-s'hi, però vès per on, finalment la va acabar encapçalant ell. En Colom el va pressionar perquè pensava que per reorientar el partit s'havien de tenir com més càrrecs millor.

Recordaré tota la vida el dia que vam entrar al local del partit. La gent gran ens varen dir que estaven molts contents que hagués arribat el relleu i que ells no pensaven venir mai més. Van deixar les claus allà a sobre i van desaparèixer. A les properes reunions, només hi havia l'Adelaida, en Pere Guitart, en Miquel Ferrés, en Marçal, en Pey, en Torras i ningú més. Eren militants de base, eren d'Esquerra perquè ho havien sigut sempre, no eren hortalanistes. A base de parlar amb ells van començar a veure que el que defensaven a Olot no era allò que pensaven els militants, sinó el que pensava en Marçal Casanovas.

Com ha evolucionat la teua relació amb en Colom? No ets pas colomista, justament?

No. En Colom el vaig conèixer a la Crida. Jo, pel fet de ser regidor d'una ciutat de més de 20.000 habitants formava part del Consell Nacional. Quan es va haver de preparar el Congrés de Lleida, em vaig encarregar de la demarcació de Girona, una província molt hortalaniana.

Què vols dir amb això?

Amb l'Hortalà a la direcció, el partit s'havia anat convertint en un apèndix de Convergència.

La idea era fer el canvi cap a un partit de nacionalistes d'esquerra. Després del Congrés, en Colom em va proposar ser del comitè executiu i vaig acceptar. En aquell moment, representava que jo era colomista; vaig ser-hi fins a les

primeres eleccions, quan ell va intentar imposar en Reguant a la llista. Jo vaig dir que no i d'aquí van venir les nostres mals relacions. Vaig organitzar una mica la resistència i pràcticament no el va votar ningú.

Què passava amb en Reguant?

Era un personatge molt negre; havia sigut de la CNT d'on l'havien expulsat perquè deien que era del CESID. El problema era que no representava ningú. Són les bases del partit les que han de triar els seus representants a les institucions, de cap de les maneres pot venir un senyor, sigui qui sigui, a imposar-los. Nosaltres no el vam votar perquè pensàvem que no era un bon cap de llista, ni el coneixia ningú ni era representatiu de res. Era una persona amb uns tractes polítics una mica durs, molt dictador i molt d'imposar les seves opinions sense admetre discussió. I vaig plegar de l'executiva.

Com vius la confrontació Carod-Colom?

A partir de la primera topada que vaig tenir amb en Colom, entens una mica el que està passant ara. El que va passar a Girona amb en Reguant o a Barcelona amb la Rahola és fruit d'un sistema en què el cabdill decideix les coses en contra de la voluntat de les bases. Jo no estic en un partit polític per combregar amb rodes de molí. Hi ha molta gent que ostenta càrrecs que no representen res i a sobre no són ni eficients ni trempats. I de mica en mica s'ha anat generant un malestar general que en Carod ha acabat com encapçalant. Això ja fa 4 o 5 anys que dura. És un moviment que s'ha anat extenent sobretot per la falta de democràcia interna i la falta de discussió.

Això t'ha fet refredar? T'ho mires una mica de lluny o hi entres en aquest debat?

Per la meua manera de ser participo sempre de tots els debats, però jo sóc bastant pessimista respecte al futur dels partits polítics en general. Els partits haurien de ser molt més democràtics i haurien d'anar a fer unes feines determinades, amb més o menys èxit electoral, això és indiferent; però des del moment que hi ha una gent que viu de la política, els èxits electorals tenen molta importància. Jo em dedico més a la política local.

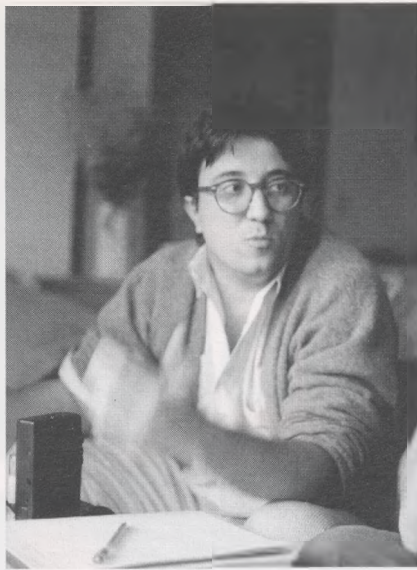
Sentint-te parlar d'hàbits democràtics, de la funció de les bases, etc., situats aquí a Olot, tinc constància d'acusacions similars respecte de tu...

Sí, és possible. Un partit és una cosa bastant complexa. Quan hi ha poca gent que es dediqui a l'acció diària t'acabes malacostumant a anar a la teua, a tirar pel dret. El que passa en el partit a nivell general també passa a nivell local.

Jo puc discutir qualsevol cosa amb qualsevol grup de militants sempre que s'assentin unes bases, de què hi ha i què no hi ha, i això és molt difícil.

En Barnadas està convençut que ERC només té futur si aconsegueix substituir el PSC i que el gran problema d'aquest país és que Convergència s'aprofita de la qüestió nacional per fer colar polítiques declaradament de dretes. És un home pragmàtic...potser massa.

No n'hi ha prou de defensar la bandera, un partit ha de ser útil a la societat, davant dels problemes s'han de trobar solucions -diu.

Et veus capaç de capitalitzar aquestes energies disperses que són les que en definitiva porten la gent a agafar aquest partit com a punt de referència?

Abans d'aquestes darreres eleccions jo ja volia plegar, però bé, per una sèrie de circumstàncies em demanen que em torni a presentar i em presento. Si ho faig és per defensar un model de ciutat determinat i no un altre. Jo no puc defensar coses que no crec. Estic a favor que la ciutat progressi, que estigui ben comunicada, que depenguem de la indústria. Si ERC vol un altre model de ciutat em sembla correctíssim, però això s'ha de fer abans de les eleccions i triar els candidats en funció d'aquestes coses.

Això vol dir que tu no tens interlocutors a dintre del partit...

Hi ha una majoria que compartim això, però la majoria de gent no vol accedir als càrrecs de direcció del partit. Això produeix una sèrie de disfuncions. La gent és molt jove, molts no estan col·locats per tant no es volen significar excessivament, primer volen trobar una feina o volen tenir fills. Tots els temes polèmics els hem posat a votació i mai no ha estat desautoritzada la línia que jo he portat, però fins i tot fa molts anys que no sóc el president, ni local ni comarcal del partit. El partit si vol anar canviant de localitat té un temps per fer-ho.

Com definiries el teu projecte nacional, quina factura té? Estem parlant d'una esquerra nacional...(?)

Jo sóc un independentista pragmàtic. No crec que totes les nacions hagin de tenir un estat. T'has d'imbricar dintre d'una estructura on se't respecti la teua cultura, on funcioni la teua economia, etc. Per a mi, actualment, aquesta estructura, és Europa. Per tant, sóc federalista europeu. No entenc perquè serveix Espanya. L'estat espanyol i la majoria dels estats-nació d'Europa, senzillament han perdut la seva funció i, per tant, ha de desaparèixer la seva estructura. Defenso que Catalunya sigui una part d'Europa, una Europa votada com ara és votada Espanya, no una confederació en què els estats trien uns delegats, uns consellers, no, jo sóc partidari d'un parlament i un govern europeus. I en l'aspecte social jo penso que el capitalisme que impera aquí produeix una sèrie de desequilibris socials, tendeix a acumular el capital i fa que hi hagi una gent que cada cop sigui més pobre, per això crec que ha d'existir un estat europeu que redistribueixi aquests beneficis que creem entre tots i que la mateixa dinàmica del poder tendeix a concentrar en unes poques persones.

Tu que parles de ser pragmàtic, explica'm com es fa tot això?

El camí per arribar-hi és convencent la gent per la via democràtica. Per què ERC no hi ha arribat? Per molts factors. Uns factors històrics - ERC era il·legal encara en les primeres eleccions-. ERC ha donat històricament moltes bandades, ara cap a Convergència, ara cap a l'Olivera, va donant tantes voltes que finalment perd credibilitat. S'ha de portar sempre una línia coherent, no pots anar canviant continuament.

Discuteixes amb el teu sogre, que és militar, sobre aquestes qüestions ideològiques?

Estem més d'acord que no pas amb altres cunyats. Tenim una visió bastant semblant de la realitat, però amb punts de vista diferents. Ell pensa que això és Espanya i

que ha de ser Espanya i jo penso que és Catalunya i que ha de ser Catalunya, però tots dos estem d'acord que no es pot anar amb matisos a l'estil d'en Pujol, que si som així però no gaire i que si a vagedes sí i a vagedes no. Perquè això acaba creant moltes susceptibilitats. Ell diu que prefereix mil vegades que algú ens digui clarament que vol ser una regió d'Espanya o que vol ser independent, que no pas aquestes mitges tintes que acaben creant malentesos i falses expectatives.

El terreny pràctic de la política obliga justament a matisar, tot depèn sempre de la conjuntura, de les circumstàncies. Tu mateix sols evitar posicions de confrontació, mirant de sumar, d'aportar idees, de ser positiu...

Jo no et dic pas que es pugui aconseguir la independència demà, però les coses han de ser clares i si en Pujol vol que nosaltres siguem una regió d'Espanya amb la màxima autonomia, això es pot dir, però especificant clarament el marc. El que no pots dir és anirem avançant.. Això és el que crea una sèrie de disfuncions amb la gent que viu aquí que és de cultura espanyola i amb la gent de la resta d'Espanya.

Com que a Catalunya no hi ha tanta gent que vulgui la independència i en canvi n'hi ha alguns que sí que la voldrien, ell manté aquesta ambigüïtat no per qüestions pragmàtiques sinó per conservar la majoria de govern.

Què és allò més important que està per resoldre?

El tema nacional, perquè això emmascara un problema molt més general. Jo crec que la gent no defensa bé els seus interessos a l'hora de votar. La gent vota amb el cor, ignorant que darrera d'un partit com Convergència hi ha unes polítiques molt concretes i molt dretanes. Aquí, com que tenim solapats dos problemes, el nacional i el social, tot es confon.

Quan en Pujol aconseguix un avantatge nacional per Catalunya, tots l'hauríem d'aplaudir i no discutir que si el 30 o el 35. Ha aconseguit el 30, perfecte. Ha aconseguit que el Parlament tingui capacitat normativa...perfecte. Ara, que no ens faci servir això per colar-nos totes les altres coses. *Tota la història del nacionalisme, instrumentalitzada com està fent Convergència, és una trampa - diu en Pep Fargas. Molta gent els està votant perquè són catalans. Jo també ho sóc, però no els voto.*

Els estats europeus s'estan enrocant, aquí no s'està avançant cap a la unió europea, jo crec que els partits s'hauran d'anar escindint entre els euroescèptics i els que no ho són. Nosaltres hem d'acceptar que som el cul del món i que no decidim res...

Em pregunto si no hem perdut el món de vista i si no hem perdut el tren, traiem la llengua per enganxarnos a una cosa que no s'acaba d'atrapar mai. Voldria portar les coses a un terreny més personal, del teu estat, dels teus pensament més íntims. Tu, una persona que públicament es defineix d'esquerres i nacionalista, com et sents?

Per mi la política no és l'art del possible ni res de tot això sinó que crec que serveix per buscar solucions a uns problemes reals. I ja està. D'acord que s'ha d'aconseguir una majoria i que per aconseguir-ho has d'arribar a la gent,

però crec que és secundari. Jo penso per exemple que els socialistes a Olot fan una política molt semblant a la de Convergència i estic segur que deu ser rendible i que algun dia arribaran a governar, n'estic segur, però a mi no m'interessa. A mi, arribar a governar per ser igual que els convergents no m'interessa. Hi hagi el públic que hi hagi al Ple, el tema sigui popular o impopular, guanyis o perdís vots, si crec que una cosa l'he de dir, la dic.

Per mi seria ideal que els polítics només poguessin exercir sis anys. Si tu t'has d'anar perpetuant, tot es fa d'una manera tan matisada que ningú no arregla res. I si fer-ho així com penso és antielectoral, ho és. Si perquè la gent em voti he d'anar més ben vestit, no

m'interessa.

No sempre cal posar com a bandera el valor de la sinceritat. En l'àmbit de la família, per exemple, en què tens un interlocutor amb nom i cognoms, acabes acceptant unes estratègies de diàleg, de mitges veritats, etc. Cal tenir unes certes prevencions.

Tot joc públic implica un autocontrol, una mínima estratègia, perquè això plantejat així tindrà un efecte, plantejat així en tindrà un altre, no és la veritat, perquè sinó et col.loques en una posició gairebé d'integrista.

Jo no parlo de veritats. Jo tinc una formació científica i penso que això aplicat a la política té molts avantatges. A tu et fan una proposta, per tant, generen una hipòtesi. Què s'ha de fer? Mirar els pros i els contres en funció d'una sèrie de factors interns. Quan has fet això elabores una teoria, equivocada o no. L'Ajuntament d'Olot té aquestes ordenances fiscals, té aquest pressupost, tu te l'estudies, a qui beneficia, a qui perjudica, com ho faries per ser més justos, perquè paguessin més els qui més tenen, etc., i en funció d'això fas una teoria que fins que ningú no t'ho rebati és la veritat. Això no té res a veure amb el fet de guanyar vots. No hi penso en això. Algú es pot enfadar, potser sí. Potser m'he equivocat, ja ho reconeixo, però intento mirar-m'ho tot des de fora. Quines inversions necessita Olot? És molt fàcil fer demagògia. Jo sé que hi ha tants diners, doncs només es pot fer això. Potser no és rendible a la curta, però un partit que fos coherent, crec que a la llarga triomfaria. La gent no és tonta, tothom té un criteri i crec que els agradaria que les coses funcionessin així. Passa que la gent no confia en ERC perquè és massa radical en d'altres temes...

En Joan es resisteix a entrar en un terreny més personal -la mentalitat del científic potser?-, identifica la felicitat en l'afirmació del jo i en la possibilitat permanent de cultivar-se. Enyora passar a una segona línia de foc sense deixar d'incidir en la societat. Fa un diagnòstic incisiu d'Olot -inversió econòmica. millora de les comunicacions, augment demogràfic- : Olot ha quedat petit en nombre d'habitants per les necessitats del segle XX. Intentar resumir l'última part de la nostra conversa seria com malmetre-la, desaprofitar-la. Ara que en Colom s'ha escindit d'ERC, trobarem el pretext per tornar-hi.

Adust i geniüt, amb un discurs potent -un pèl massa agressiu potser-, és evident que aquest home treballa pel partit. Els dirigents sovint es troben sols i també perden el món de vista.

Xavier Rusalleda

Esquerra i nacionalisme

“ Malgrat que alguns historiadors consideraven el nacionalisme com un fenomen transitori, no hi ha dubte que ha estat i és encara la força política més important dels temps moderns. Resulta però que encara es difícil posar-se d'acord en definir què és una nació o què vol dir identitat nacional, o com s'han de considerar els anomenats moviments nacionalistes.

La posició de l'Esquerra respecte a la qüestió nacional ha estat ambigua, vacil·lant i, sovint, oportunista. Deixant de banda la bandera inequívoca d'ERC que propugna la independència de Catalunya - fent aigües però en la definició pràctica de l'estat- l'esquerra d'aquest país, que depèn del vot dels immigrants i de la servitud dels seus homòlegs estatals (paradoxalment tant o més nacionalistes que els perifèrics) no ha assumit mai a la pràctica la defensa teòrica del dret a l'autodeterminació.

És un problema d'oportunitat? De conjuntura política? De prioritats? En tot cas, el tema de la governabilitat sembla haver estat una excusa per ajornar sine die la qüestió. ”

QUESTIONARI

1. De què parlem avui, a finals del segle XX, quan parlem de nacionalisme?

2. Quins són els fonaments de la nostra identitat i com s'articulen en la diversitat social de Catalunya?

3. El perfil de l'electorat, de quina manera condiona el discurs dels partits d'esquerra a l'hora d'afrontar i definir la qüestió nacional?

4. Quin és el límit de la nostra sobirania?

5. Arran del paper de la burgesia basca durant la Guerra civil i dels darrers pactes de CiU amb el PP, fins a quin punt no es pot afirmar que el nacionalisme no és altra cosa que un subterfugi polític per obtenir quotes de poder al marge de les etiquetes?

6. Hi ha signes feaents que ens permetin pensar que el model d'estat està en crisi?

7. Si el futur d'Europa passa per la unió econòmica i monetària per constituir a la llarga un estat supranacional, què acabaria administrant un nou Estat català?

8. La mundialització de l'economia ha d'implicar necessàriament el fet de convertir les diferències lingüístiques i culturals en elements residuals? O dit d'una altra manera, és inevitable l'homogeneïtzació cultural del planeta?

Alternativa nacional d'Esquerres

En la introducció del qüestionari s'ha caigut en la temptació, molt generalitzada en l'opinió pública, de posar tothom en el mateix sac. Quan es diu que l'Esquerra d'aquest país «no ha assumit mai a la pràctica la defensa teòrica del dret a l'autodeterminació» es quan penso que es cau en una generalització errònia. És possible i fàcil caure en la fal·làcia d'entendre que només hi ha una esquerra, la que ha governat Espanya durant 14 anys (els últims amb el suport de CiU) i que, veritablement, no ha assumit el dret a l'autodeterminació, però no pas per qüestions de governabilitat sinó de principis.

1. El nacionalisme és un complement, una part de la ideologia de cada individu. Una persona té un pensament d'esquerres o un pensament de dretes, amb tots els matisos que es vulguin (centre, socialdemocràcia, centre-dreta, etc.). Aquest pensament, aquesta manera de veure la societat, l'aplica a la seva nació, al seu poble. Des del punt de vista de l'esquerra això vol dir que lluitem per una Catalunya, que és la nostra nació, on els valors de la llibertat, la solidaritat i la justícia social siguin els elements claus per desenvolupar polítiques que fomentin la democràcia, la igualtat i l'equilibri social i territorial. Quina política d'habitatge? Quin model econòmic, sanitari o d'ensenyament vol aplicar el nacionalisme? Quin tipus de societat vol el pensament nacionalista? El nacionalisme democràtic de final del segle XX, no ha d'estar només al servei d'uns interessos de classe, que vol defensar, sinó al servei de tots i cadascun dels individus que formen la nació.

2. Catalunya com a Nació que és, té uns trets comuns i característics: territori, llengua, cultura, història, consciència i voluntat de poble. Cal dir, però, que el concepte de nació no és «etern», sinó una realitat que es transforma, que els seus trets bàsics poden i de fet ho fan, néixer, créixer o desaparèixer. La nació catalana de principis del segle XX no té els mateixos trets bàsics que la de final de segle.

3. Per nosaltres formen part de la nació catalana tots els homes i dones que viuen i treballen a Catalunya. Això vol dir que el perfil de l'electorat és el perfil de la Nació. A Iniciativa per Catalunya no la condiona el perfil de l'electorat a l'hora de definir la qüestió nacional ja que, com hereus del PSUC, els ciutadans i ciutadanes de Catalunya saben que des de la seva fundació es va

destacar per la integració de tots els homes i dones no nascuts a Catalunya i que van fer seus els ideals de les llibertats nacionals, i que molts d'ells han patit presó o han mort per la defensa d'aquestes llibertats, en l'obscura nit franquista. En definitiva, IC lluita per a tots els homes i dones de Catalunya.

4. La millor manera de concretar la defensa dels drets nacionals de Catalunya és l'aposta per la sobirania: capacitat d'autogovernar-se sense cap mena de límit. A partir d'aquí el poble català ha d'exercir el seu dret a l'autodeterminació i, mitjançant un referèndum, escollir la seva forma de govern. Per nosaltres, el federalisme seria el model referencial ja que en admetre la sobirania de les parts federades et permet, des de la llibertat i la solidaritat, decidir el present i el futur del país. Tot i això, cal no oblidar que

avui no existeixen sobirania plena: la interdependència és un dels fenòmens de l'actualitat. En el nostre cas, la sobirania s'hauria d'exercir com un dels components de la Unió Europea.

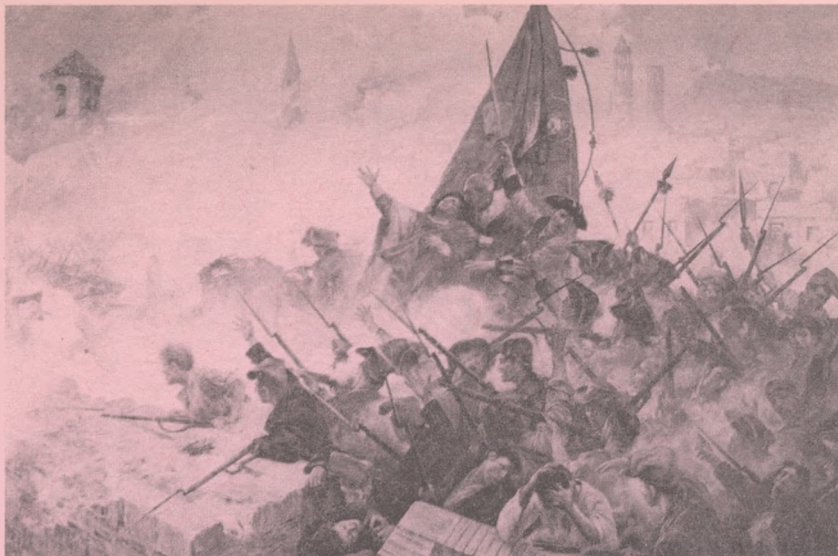
I encara cal parlar d'uns altres límits: els territorials. Cal no oblidar que Catalunya, el País Valencià i les Illes constitueixen una comunitat d'història, llengua i cultura, amb trets nacionals comuns -els Països Catalans-, però amb una consciència i voluntat de poble únic molt afeblida i insuficient.

5. No es pot negar el contingut nacionalista de la política de Jordi Pujol durant aquest anys. Però, la seva política ha estat dirigida cap a afavorir una part de la societat catalana: els poderosos. CiU és la dreta, i aquest és el seu tret d'identitat més clar, que complementa amb el fet nacional. L'exemple d'aquesta afirmació està en el fet que CiU i el PP han pactat, primant els continguts conservadors: reforma laboral, retallada drets socials, foment de la sanitat i l'ensenyament privats en detriment del públic, privatització d'empreses públiques competitives, desequilibri territorial, etc, per sobre dels avenços d'autogovern. A més a més, els avenços en l'autogovern s'han produït quan ha funcionat la unitat de les forces catalanes. Aquesta unitat ha estat interessadament i sistemàticament oblidada des de CiU. El que ha fet és amagar els seus interessos de classe sota la suposada defensa dels interessos de Catalunya.

6. El model actual d'Estat és fruit d'una transició política pactada i de consens que es basa en la «indisoluble unidad de la nación española» i consagra el dret a l'autonomia de les comunitats, destacant també la necessària solidaritat interterritorial. Aquest model l'han continuat els diferents governs que ha tingut Espanya, que no s'han atrevit a plantejar-se el model d'estat des de la llibertat de tots els pobles al dret a l'autodeterminació. S'ha fet una lectura ideològica: han primat més les polítiques conservadores des de l'àmbit econòmic i social (també dels partits nacionalistes) que no pas el foment de les llibertats nacionals. El que està en crisi és la relació entre els governants i els governats. En els darrers anys hem presenciats un seguit d'escàndols polítics i financers (GAL, Roldán, Rubio, papers del CESID, Banesto,...) que ha fet que la societat en general dubti i qüestioni el paper de l'estat i dels seus representants, per la qual cosa, caldria una revisió d'aquest model, que aprofundís la democràcia en el sentit de fomentar la participació dels ciutadans i la defensa de les llibertats individuals.

7. La construcció de la Unió Europea modificarà alguns dels signes d'identitat propis dels estats: moneda, exèrcit, fronteres. Al mateix temps facilitarà la lliure expressió de Catalunya i trencarà alguns dels lligams amb l'Estat espanyol.

En aquest procés de construcció de la Unió Europea, és imprescindible treballar en una doble direcció: d'una banda, ha de continuar el procés de sobirania dels estats cap a la UE, una UE molt més democràtica i amb contingut social, i per l'altra, cal que l'Estat espanyol cedeixi el màxim de competències a la generalitat de Catalunya i també, d'una manera especial, cal augmentar sensiblement les competències i els recursos dels ajuntaments.

En definitiva, cal aplicar el principi de subsidiaritat, fent realitat el principi que el que pot realitzar una administració propera al ciutadà no quedi en mans de l'administració més allunyada.

8. Hem de partir de la idea que el fet de la mundialització no és un element negatiu, ja que significa intercanvi, comunicació entre pobles i cultures, sempre que es faci des de la igualtat de drets.

Per evitar la possible homogeneïtzació s'ha de portar a terme una profunda democratització de les institucions i fomentar els drets i les llibertats individuals dels ciutadans i ciutadanes. Aquestes són les millors medecines contra l'homogeneïtzació.

La relació i el respecte entre totes les cultures i nacions ha de ser la base d'una cultura mundialista fonamentada en el pacte entre iguals, sense la imposició o el predomini de ningú.

CONCLUSIÓ

Penso que la millor recepta per al nostre país és la creació d'una alternativa nacional d'esquerres, que basant-se en els principis d'igualtat, solidaritat i justícia social, porti a terme polítiques que defensin els interessos de tots els homes i dones de Catalunya. D'aquesta manera aconseguiríem una normalització democràtica del país.

Joan Boda i Masoliver
President IC. Comarques Gironines
Diputat IC-EV. Parlament de Catalunya

El prestigi d'una nació sense estat, encara

El nacionalisme és un moviment social que persegueix els objectius d'unitat, autenticitat i autogovern - quan no en té - del propi grup o àmbit designat com a nació o nacional. Frederick Hertz (1) enumera com a elements universalment presents en tot nacionalisme la Unitat, la Llibertat, la Individualitat de la nació i el Prestigi. És a dir, Unitat política, econòmica i cultural. Llibertat que normalment significa independència. Individualitat de la nació per tal de mantenir la distinció per no ser absorbida. I finalment, Prestigi, perquè és una necessitat de tot individu com a reforç d'identitat. Aquesta és potser una definició que

s'acostaria al que podríem dir atemporalitat, requisit indispensable per establir un mínim mètode racional.

Hem de distingir, com adduiria Fienkelkraut (2), entre nacionalisme cultural i nacionalisme polític. Aquesta seria la primera gran ordenació. El cas dels alsacians és un dels exemples més clars de la contraposició entre nacionalisme cultural i nacionalisme polític. La nació cultural és el resultat de l'existència d'un poble amb trets o caràcters comuns objectius i observables en les seves formes de comportament i d'expressió, la ideologia i els valors. La nació política és un fet de consciència induïda i un fet de lleialtat més o menys voluntàriament assumida.

Ara bé, feta aquesta primera classificació, podríem establir l'ús i l'objectiu dels diferents nacionalismes: els nacionalismes de nació amb estat propi, els nacionalismes de nació sense estat i el cas més paradoxal, els nacionalismes d'estat sense nació. En el primer cas, sol passar que quan una nació domina un estat més ampli, el nacionalisme que produeix té com objectiu permanent l'expansió dels

trets distintius i de l'àmbit de la nació dominant fins a fer-los coincidir amb els límits de l'estat. Aquest és un esquema familiar per a nosaltres a banda i banda dels Pirineus; Espanya i França intenten fer arribar els seus trets: cultura, dret, hàbits socials, etc., fins al Pertús. Aquesta definició també ens ajuda a entendre el perquè de la guerra a Bòsnia i el tarannà homogeneïtzador de Sèrbia per assolir la gran Sèrbia. En aquest cas parlem, doncs, de nacionalisme imperialista, etiquetat alguns cops també com a xovinisme.

En el segon cas, quan la nació està dividida en un o diversos estats, l'objectiu fonamental dels nacionalistes és la unitat: reconstruir la unitat com a nació cultural, un sol àmbit de creació de cultura, una sola llengua. Reconstruir una sola nació política com a àmbit superior de fidelitats i d'aspiracions pels seus components. Reconstruir finalment un sol estat que compregui les diferents parts disperses de la nació. Aquest seria el cas dels kurds o dels romanesos amb Moldàvia. Hi ha, però, una altra variant, molt més familiar: quan la nació forma part d'un estat dominat per una altra, el nacionalisme que genera és antagònic al nacionalisme imperialista. És el nacionalisme d'alliberament, els seus objectius són marcar i reforçar la diferència, la identitat distinta, respecte a la nació dominant inclusiva. Autoexcloure's de l'intent d'identificació nació-estat. És el cas de catalans i bascos enfront dels espanyols i dels francesos, de quebequesos davant dels canadencs, palestins davant israelians, saharisans enfront de marroquins. per acabar de deixar-ho clar, Joan Francesc Mira (3) ho especifica per passiva: Un nacionalisme que accepta per al propi grup nacional i com a situació definitiva i normal, la condició de subordinat, depenent, dominat, no és tal nacionalisme.

El darrer és el cas típic de la descolonització, quan l'estat resulta de la independència d'un territori colonial homogeni. Aquí la nació política és anterior a la cultural. Primer es crea Rwanda amb regle i cartabó i després cal dotar-la d'una cultura hegemònica. El resultat sol ser devastador. O també en un altre sentit tenim el cas dels països llatinoamericans.

Al llindar del segle XXI hi ha diferents elements que poden modificar la necessitat de tot nacionalisme d'alliberament d'assolir un estat. El concepte d'estat polític està en un procés de mutació: La globalització de l'economia i la consegüent supraestatalitat de la presa de decisions econòmiques; la mundialització de les comunicacions: noves tecnologies, grans grups empresarials a escala mundial de la comunicació; els grans problemes planetaris que no tenen solució a escala estatal o continental: la supervivència de l'ecosistema i les desigualtat nord-sud. Al costat, paral·lelament, d'aquests canvis reals sobre la presa de decisions polítiques i econòmiques i la complexitat de determinats

processos socials i ambientals, el nacionalisme és un concepte dinàmic. Dinàmic perquè, si poden quedar superats els estats-nació en el concepte decimonònic, restarà la necessitat de defensar les cultures minoritàries i les condicions de vida social i econòmica de les comunitats i els territoris davant les grans estructures oligopolítiques de l'economia i la informació.

2. El nacionalisme català arrenca de la necessitat de recuperar la llibertat perduda, ja que certament és difícil de parlar de nacionalisme abans de 1714, però ja abans, amb la Guerra dels segadors, el 1640, existeix el primer precedent de reivindicació del dret a la diferència. Aquesta set de llibertat es concreta en tres pilars de la identitat catalana: la cultura, l'estructura econòmica i les relacions que se'n deriven i el dret. De fet, el decret de Nova Planta introdueix de forma clara i paulatina processos de substitució d'aquests tres factors que encara avui no s'han aturat. L'assimilacionisme castellà és el que fa que aquests tres elements esdevinguin arguments reivindicatius del catalanisme. Segurament, a Dinamarca o a Holanda, aquests elements mai no han passat de ser elements objectius del tarannà nacional.

La Llengua, i en un sentit més ampli hauríem de referir-nos a la cultura, és l'element vertebrador de la identitat catalana. Alimenta l'autoidentificació i provoca un sentiment d'individualitat que com deia Hertz impedeix ser absorbida. Les relacions econòmiques i socials i el dret català propi -encara avui en resten vestigis en el codi civil- de forma dialèctica són la plasmació de les relacions diferenciades d'una comunitat humana. Finalment, hi ha un quart element sovint oblidat que cohesiona i articula la nostra identitat; és la fortalesa cultural i econòmica: la capitalitat de Barcelona. Sense capital no hi ha nació. Occitània és l'exemple d'una identitat sense articular, entre moltes causes, per la manca de capitalitat; el cas d'Euskal Herria i

Galícia són semblants. De tots aquests elements, més el factor temps, en podríem treure un nou element que els integra: la Història. La història col·lectiva nodreix la nostra identitat.

A diferència d'altres models nacionals com el flamenc, on tant l'aristocràcia com la burgesia s'havien afrancesat, o a Galícia, on el moviment nacionalista ha estat sempre en mans d'intel·lectuals, a Catalunya hi ha hagut un doble vessant, han conviscut sempre un catalanisme popular i d'esquerra amb un catalanisme conservador i tradicionalista, de Torras i Bages a Valentí Almirall, de Francesc Cambó fins a Lluís Companys. També és veritat que hi ha hagut punts de trobada, Prat de la Riba primer, malgrat ser membre de la lliga Regionalista, va ser capaç d'unificar les dues pulsions, Esquerra Republicana més tard. Enfrontats o units, els dos vessants socials del catalanisme han conviscut sempre. Aquesta és una característica catalana pròpia. A Euskal Herria, per exemple, durant els anys 30, el nacionalisme base majoritari era d'arrels clarament tradicionalistes. Hi ha però un fet que trastoca tots els esquemes socials i polítics de Catalunya: la gran onada migratòria que s'inicia a partir dels anys 60. No hi ha cap precedent a Europa Occidental en els darrers segles d'un país o territori que hagi absorbit un nombre tan elevat de població nouvinguda. Més de la meitat de la població és d'origen espanyol: andalusos, castellans, murcians, aragonesos,... i a més un nom-

Din

(by) **Natàlia Molero i Lloret**

rimer se'ns va morir la vaca i després van venir els núvols de color de maduixa, l'aire es cargolava com una serp, aixecava la pols del camí i feia plorar els arbres.

L'àvia Din va dir que el blat de moro es tornaria negre, que les fonst rajarien fang i que els pous s'omplirien de granotes.

Els homes es reunien de nit al graner del mas blanc, punxaven la fosca amb les lots potents, però res no impedia que es continuessin mirant perplexos. Les dones penjaven el davantal darrera la porta de la cuina i amb els plats encara escorrent-se corrien a l'església i s'explicaven fets estranys, com el nen que va néixer amb els braços en creu o aquell setembre llunyà en què sense més ni més les pomes s'esbardellaven a la branca.

El mossèn va dir que la sort ens estava girant l'esquena i l'àvia Dionísia repetia sense parar que havíem oblidat Déu i els sants i ara ens hauríem d'espavilar en aquell racó de món sense esperança.

En aquells dies va arribar la cosina Din.

El cotxe de línia de les sis la va deixar al revolt del cementiri, just quan l'aire va deixar d'arissar-se i els núvols color de foc es van fondre al cel com la sal a l'olla.

va anar caminant fins a casa, amb penes i treballs perquè duia una motxilla carregada a l'esquena i una bossa a la mà.

Bambes a retaló i la cara plena de pigues. Un vestidet de cotó que li curtejava. Els ulls de raïm moscat.

.- Sóc la cosina Din.

.- I jo l'àvia Din, d'on surts filla meva?

Mentre es miraven totes les orenetes van fugir dels nius, la gossa va avorrir els cadellats i a la paret de l'hort s'hi van fer tres esquerdes.

.- Tens els ulls de xibeca, ets llesta.

.- La mare diu que sóc com tu, àvia.

.- Jo tinc el cor ple de penes però benvinguda siguis.

.- No te n'hi posaré cap de nova.

.- Ja no hi ha espai, ni prou dies. Els vells sabem quan s'acosta l'hora perquè no ens quep res més al pap.

I no era cert. o no del tot. L'àvia Din estava cansada. Simplement. En

aquell temps i en aquell poble, quan un estava massa cansat, s'asseia a fora, al pas de la porta i rumiava coses d'abans, trossets de vida que amb el tràfec de cada dia s'havien volatilitzat, i en el repòs la mel de la tarda retornava poc a poquet, plomes lleugeres, plometes fugisseres i antigues, color d'ambre i de sucre candi que endolcien les hores que havien estat de fel.

Al matí xucàvem pa torrat en un tupí de llet i quan la cosina Din passava per davant de la cuina econòmica, els capçots de dins espeternegaven, es revoltaven i ens perdíem el ball de guspíres perquè l'àvia no ens deixava obrir la porteta de ferro ni fer anar el ventall.

Tot era diferent des del dia que va arribar. I tot era exactament igual. Vull dir que darrera la Din advertíem coses que inexplicablement ens havien passat per alt: el gust del pa i la llet, l'aspror del vi, l'olor de la civada i la bogeria de la userda que ens atrapava pels camins que envoltaven els camps acabats de segar.

L'àvia Dionísia deia que venia assedegada d'espai i de vent perquè vivia en un carrer sense sol, humit i estret, amb pudor de fregit i remor de baralles, i que ara trobava els colors, i que això, pobra criatura, la tenia tan esvalotada que fins i tot a nosaltres ens recomanava la sorpresa i el delit.

La cosina Din dormia amb els ulls mig oberts, es movia molt i mormolava. Quan passava això l'àvia entrava amb la camisa de dormir de fil i una trena llarga fins al capdavall de l'esquena. Li posava

colònia als polsos i resava.

La gent del poble se la mirava de reüll, deien que era la causant de les coses rares que ens turmentaven i feien córrer ximpleries, com que quan anàvem pels afores una espasa de boira ens precedia, i que les animetes del purgatori feien barrabassades amb el bestiar i les collites per culpa d'ella, que no deixava reposar els esperits.

Va ser quan la bassa es va omplir de cendra i va ploure cinc dies seguits. Els joncs es van vinclar endarrera com vençuts per un vi dolent i una tristesa feixuga, grisa, pesava com una llosa, estesa per damunt dels teulats.

No hi havia dia que no trobéssim un munt de carbó davant la porta i algú ens furtava l'hort de mala manera perquè deien que igualment ho teníem tot perdut.

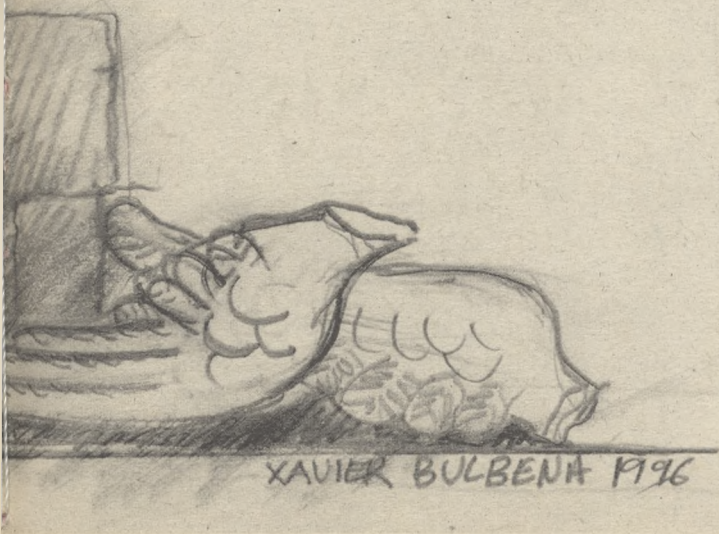
L'àvia Din encenia el foc cada vespre, posava un ciri davant la finestra i resàvem fluixet perquè ens acompanyessin de bon grat els difunts estimats.

.- Quan s'acosta l'hora en què sentiràs tocar a morts per darrera vegada el cor se't glaça a miquetes i l'esquirol de la cua blanca t'espera pacientment al noguer de l'era.

:- Se't gela el cor, àvia?

.- Què va! Sempre hi dorm caliu on han regnat les flames. La fredor comença pels ossos que es tornaran de pedra i seran l'últim company de l'ànima.

.- Jo he vingut per escalfar-te el llit, àvia Dionísia.

Il·lustració: Xavier Bulbena

.- Has vingut filla meva, com una magrana de robins que s'obre al sol i alimenta tots els pardalets escardalencs de la plana.

passaven els dies però no la malastrugança. La cosina Din mirava a terra. Quan se sentia el finestró batre de cop, quan ensopegàvem amb un plat de vinagre sota una saca de l'entrada, cada vegada que anàvem al safareig i les dones emmudien o quan una pedra escopida des de darrera el xifrer ens partia la tarda.

El noi de cal ferrer no va tornar del servei. Una bala perduda. L'oncle de la cantina es va tirar al pou. La passa se'n va endur un parell de criatures. Llavors l'àvia Din es va aixecar del pedrís de l'entrada i a trenc d'alba amb la cosina Dionísia de la mà se'n va anar fins a la vila, per deixar-la en un hospici que no va abandonar fins al cap de set anys.

Set dies després, l'àvia Din pujava al cel.

.- Heu foragitat l'angelet que va venir a buscar-me però trobaré el camí.

Hi va haver set collites magres per la sequera i set vegades les fonts emmudiren, set penjats a les rodalies, set primaveres que glaçava quan els cirerers florien i set llamps van esgarrapar el cel la nit que el campanar es va ensorrar al bell mig de la plaça.

Tres figueres feien ombra a l'amor furtiu. Totes tres creixien a la paret de l'hort. Set figues de coll de dama, set llàgrimes morades. De l'amor furtiu va néixer un hereu, l'últim habitant d'aquell poble.

El dia que la cosina Din va tornar al poble només hi havia sol, pedres i tarda, una tarda estavellada damunt els horts abandonats i les cases silencioses. No hi quedaven vaques, i l'havien oblidat definitivament els núvols i l'aire. Una quietud mortal havia precedit el dia que el blat de moro es va tornar negre, de les fonts va començar a rajar fang i de totes les deus sorgien plagues de granotes.

Mai el bon Jesús havia plorat tant un àngel.

Natàlia Molero i Lloret

bre important de gallecs. Si d'entrada aquest és un factor que canvia d'arrel la societat catalana, l'impacte és molt més gran a partir de les circumstàncies dels anys 60, en plena dictadura franquista.

La identitat catalana es percep avui en quatre estadis socials possibles. En primer lloc, per territoris o regions: no és el mateix el sentiment nacional a determinats indrets del principat que al país Valencià o a les Illes. La Catalunya Nord és el territori on la intensitat nacional és més baixa. Aquesta relació la podríem reduir fins i tot a barris o a comarques. Les diferents intensitats de consciència nacional a partir del territori són un tret característic de les nacions sense estat. Ucraïna, per exemple, té una zona molt conscient i una altra de russificada.

En segon lloc, la identitat per l'origen. És molt normal que les persones d'origen espanyol o de tercers països tinguin un grau de consciència nacional més baix que les que ja han nascut en el país i n'han socialitzat valors i cultura des de sempre. Caldria afegir-hi la primera generació dels nouvinguts, ja que alguns només s'han relacionat amb la població nouvinguda. En el cas català, el creixement desarrollista dels anys 60 va provocar autèntics ghettos de nous catalans en els quals, ni els originaris, ni la primera, i a voltes ni la segona, generació, no absorben valors de la societat acollidora.

En tercer lloc hi ha la identitat social, el desarrollisme dels 60 va provocar que els escalafons més baixos de la societat catalana els ocupessin els nous catalans, una situació semblant a allò que als 90 passa amb la població africana. Sovint, en aquests casos, es pot generar una relació idiomàtica entre el nivell social, la cultura i la identitat. Així mateix, també és veritat que la punta de la piràmide social catalana és castellanoparlant. L'alta burgesia de llinatges catalans ha abandonat la cultura catalana ja fa una bona pila d'anys. No deixa de ser paradoxal veure el senyor Vidal Quadras, Trias Sagnier o Ferrer Salat fent el mateix discurs espanyolista contra la normalització lingüística que determinats sectors socials obreristes o de classe social mitjana-baixa com CADECA o CRI-SOL.

Avui, però, la identitat catalana es fonamenta en els trets culturals del nostre llegat històric amb les variants que el nostre passat recent ha anat introduint: acceleració del procés d'assimilació a partir del 1939, onada migratòria dels 60, 70 i 80, represa cultural i lingüística a partir dels 80. La complexitat de l'entramat social català depèn del creament d'aquests diferents sectors.

3. Els tres partits d'esquerra presents avui al parlament de Catalunya tenen una implantació desigual en el territori en funció de la capacitat de penetració de cada discurs. Potser el més hegemònic i harmònic és el PSC, però les darreres eleccions al Parlament, malgrat resistir a Girona per l'efecte Nadal, una pèrdua important va venir de les comarques de Tarragona i de Ponent. El baluard electoral del PSC i d'IC és el cinturó roig. Precisament aquest és el problema pendent d'ERC. A part del PSC, si sobreposem els

resultats electorals d'ERC i d'IC, podem arribar a la conclusió que són complementaris un de l'altre. I és que malgrat diverses matisacions i voluntats programàtiques, cada partit utilitza el fet nacional: uns ignorant-lo per guanyar vots al cinturó i als barris d'al.luvió dels seixanta i d'altres fent bandera del nacionalisme. De fet, tant socialistes com comunistes, tenen una contradicció difícil de salvar, des d'un cert independentisme a les files d'IC com Palmés o Bosch fins a l'espanyolisme dels anguitistes hi ha un abisme irreconciliable; del catalanisme federalista d'Obiols, Font o Dalmau a l'espanyolisme d'en Sala o en Soler Tura hi ha també molta distància, massa. Ara bé, créixer implica mantenir o diluir aquestes contradiccions? Una aportació ens la fa el polític Jordi Argelaguet en la seva tesi doctoral, on demostra que la implantació de la normalització lingüística a l'escola primària ha beneficiat electoralment les opcions catalanistes. Això pot permetre trencar aquest esquema maniqueu d'una esquerra enfocada cap a l'espanyolisme i una altra cap al catalanisme i impedir que l'idioma i la identitat no generin dues campanyes i dos discursos paral.lels. De fet, la tènue però real entrada d'ERC a les comarques del Baix Llobregat, el Barcelonès i el Vallès, es deu al valor electoral afegit de les primeres generacions d'escola en normalitat. Potser amb una generació més no caldrà fer les campanyes bilingües i, la cosa més important, la poca identificació que tenien la primera generació migratòria deixarà pas a d'altres més proclius a un discurs que vagi més enllà de l'autonomisme.

4. Tota opció que es defineix com a democràtica ha de tenir clar que l'únic mecanisme per definir la sobirania és l'autodeterminació. Aquest és un dret que rau en el sufragi universal de la comunitat o territori del qual es parla. Els ciutadans són els únics dipositaris de sobirania i, per tant, són ells els qui en marquen els límits. Amb la conjuntura actual, hi ha quatre escenaris possibles:

- Comunitat Autònoma del regne d'Espanya. és l'escenari actual. Una de les 17 autonomies espanyoles, amb limitacions de sobirania a partir de la Constitució espanyola i l'actual estatut. En aquest marc, només una lectura molt generosa per part del govern espanyol podria estirar les cotes de sobirania i, pel contrari, podria també reduir-les.

- Estat federal. Aquesta és la solució que una part dels socialistes catalans, concretament els obiolistes, va posar damunt la taula com a contraposició a l'independentisme. Superat el discurs autonomista, el federalisme espanyol feia possible el manteniment de l'estat. Caldria però una reforma constitucional a fons que modifiqués el títol 2n de la Constitució espanyola, amb la supressió o elevació dels sostres autonòmics, abolint les competències exclusives de l'estat i implantant una administració única de debò. Seria una situació semblant al funcionament de la República Federal Alemanya, on el tribunal Constitucional acaba dirimint els conflictes entre l'estat federal i els lands. Ara bé, en cap cas és possible comparar les competències dels lands amb les autonomies, ja que els primers tenen molt més poder, fins al punt de poder vetar les decisions de l'estat federal, cosa gairebé impensable aquí.

- Confederació Espanyola o estat Lliure Associat. és la fórmula belga o de Puerto Rico. Compartir la sobirania en trets bàsics de l'estat actual: moneda, exèrcit, relacions exteriors i tota la resta és competència del govern nacional, no de l'estat. En el cas de flamencs i valons, a més de tot això, comparteixen la monarquia. Aquest model seria inviable si pensem en 17 autonomies, però si es reduís a quatre, les històriques (Catalunya, Euskal Herria, Galícia i Espanya) podria ser una fórmula transitòria cap a l'estat europeu, cosa que implicaria també una profunda reforma constitucional, per no dir una nova Constitució.

- Estat Català Independent. La creació avui d'un estat

català sembla inscrita sense remei en el marc de la Unió Europea, per tant, significa que els elements fonamentals que determinen la sobirania, com són la frontera, la moneda, la diplomàcia i les forces armades, queden subordinades a un òrgan superior, interestatal. Ara bé, l'àrea bàsica de la UE són els estat i per tant l'aspiració d'esdevenir una unitat és racional i fins i tot desitjable.

Hi ha, però, més possibilitats per definir el límit de la nostra sobirania que vénen determinades pel procés d'unió europea. Una unió política real implicaria la desaparició dels actuals estats en un d'Europeu, però avui sembla descartable, atesa la nul·la voluntat d'anar més enllà de la unió monetària i de mercat. També hi hauria la possibilitat -llunyana- que davant la impossibilitat de l'Estat espanyol d'accedir-hi, provoqués una fractura dins l'Estat perquè Catalunya hi pogués accedir, una cosa semblant a allò que predica la Lega Nord a Itàlia.

Finalment, caldrà tenir en compte que si realment partim del fet que la sobirania rau en els ciutadans, no hi ha límit per a la sobirania de Catalunya; des de Regió d'Espanya, model franquista i d'alguns del PP actual, fins a la creació d'un Estat, model ERC, hi ha molts camins possibles. L'única limitació teòrica és la mutació que el poder polític està patint i la crisi del sistema de representació tradicional.

5. D'entrada cal especificar que la burgesia basca, durant la Guerra Civil, majoritàriament es va posar al costat del bàndol feixista. Altra cosa era el PNB que, més que un partit de la burgesia, fou de propietaris rurals i classes populars, sobretot de gran incidència en el món rural. Però la burgesia industrial i financera va estar al costat dels sublevats. És bo fer aquest matís perquè en els darrers anys, hi ha hagut un corrent historiogràfic que ha alimentat aquest discurs, d'entrada ja prou discutible, per manca de rigor, d'assimilar nacionalisme i conservadurisme i burgesia., cosa que desmenteix la història i la realitat d'avui. L'eix dreta-esquerra té punts de trobada amb allò que es crea amb la identitat però no sempre són coincidents ni paral·lels. El problema surt quan els interessos de classe passen davant dels nacionals. Si CiU pacta amb el PP, ho fa no perquè sigui un pacte entre Catalunya i Espanya, ni tampoc entre el nacionalisme català i espanyol per solucionar un conflicte històric, sinó perquè els interessos socials són coincidents: privatització, retallada social, etc. Igual que l'any 1932 ERC pacta amb l'esquerra espanyola per portar a la pràctica les reformes socials que la dreta catalana i espanyola no admetien.

El factor nacional i el social són dos vectors que poden coincidir, però no en són un de sol. Aquest esquema simplista, teoritzat per Soler Tura o Josep M. Colomer, d'assimilar catalanisme a reacció social, ha estat curiosament assumit per la dreta espanyolista a Catalunya. Vidal-Quadras parteix d'aquest esquema afegint-hi elements popperians de mercat -lliure circulació, no intervenció, no planificació- i ha acabat afirmant que el nacionalisme és una distorsió del debat polític. Sense saber-ho tots tres coincideixen en el mateix: el catalanisme és una excusa per prendre el poder.

6. Sí. S'estan substituint pels grans grups econòmics i financers internacionals. Les decisions econòmiques que determinen les polítiques es prenen al marge del control dels estat polítics. Els grups multinacionals i els darrers acords de comerç internacional han restat capacitat de decisió als estats i amb ells a l'actual sistema de representació. Finalment, els dos grans reptes de la Humanitat pel segle que ve sobrepassen la capacitat d'acció individual dels

estats. La lluita contra la degradació ambiental del planeta i la creació d'un nou equilibri Nord-Sud. Si Dinamarca legisla contra les emissions del CO2 dels cotxes o l'ús d'aerosols i, al costat, Estònia no ho fa, no se soluciona res. Podem dir el mateix de la política de cooperació amb el Tercer Món.

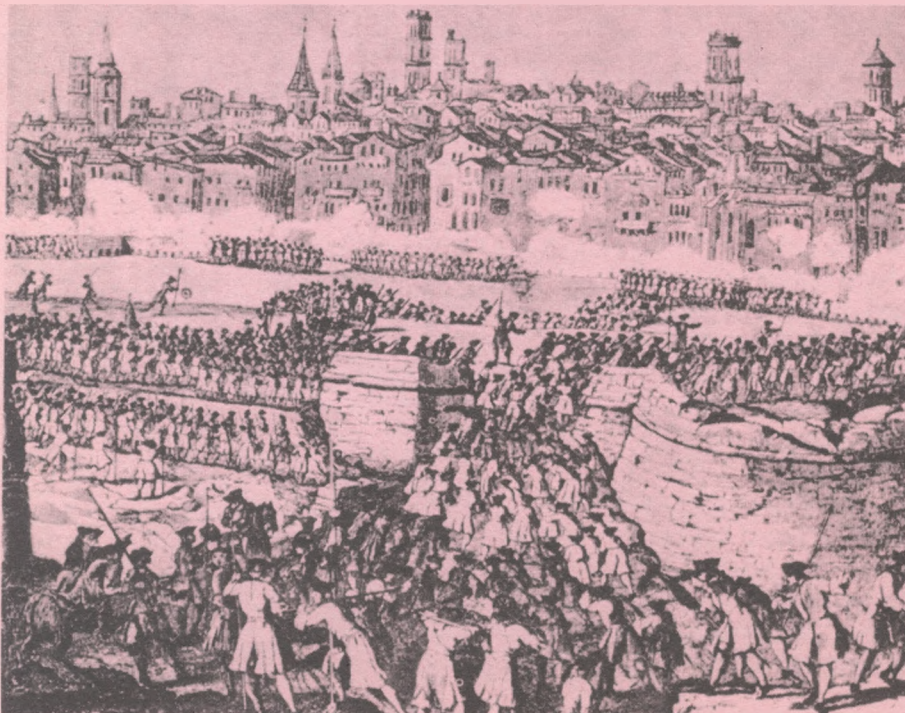
El model d'estat està en crisi perquè és massa petit per solucionar els grans reptes de la Humanitat i massa gran alhora per solucionar els problemes quotidians dels ciutadans...

7. Amb una Unió Europea amb moneda única i amb un sistema de representació directa a escala europea, un hipotètic Estat català farà allò que fins ara ha fet l'espanyol, el portuguès o l'holandès, d'interlocutor dels ciutadans catalans. No caldrà fer marrada per Madrid per accedir a Brusel·les. Administraria la política cultural, els recursos, les inversions públiques, el model social, etc., ja que no hi ha gaires possibilitats que la unió econòmica comporti la unió política i social.

El ritme i el rumb polític que ha agafat avui la Unió Europea ens indica que els estats encara tardaran molt a diluir-se, ja que el gran problema de la unió econòmica i monetària és que no implica la unió social dels seus habitants i territoris. Les condicions laborals dels danesos seran les mateixes per als catalans, grecs o irlandesos? La distribució de recursos, serà la mateixa? L'euroescepticisme no és només patrimoni d'anglesos i francesos. Darrera de cert europeisme gratuït i virtual s'hi amaga el dèficit democràtic i social del projecte

8. L'homogeneïtzació ens farà esclaus, més depenents, menys lliures. La dialèctica entre l'assimilacionisme i el dret a la diferència s'està traslladant a nivell planetari. La cultura anglosaxona està descentrant els models culturals, tant d'Europa com de la resta del món. En economia internacional s'usa el concepte d'autocentrament. Una economia autocentrada

és aquella que es planifica en base a les seves possibilitats d'entorn i formació i que no exporta models culturals. Els països europeus es trobaven en aquesta situació fins la segona Guerra Mundial; a partir d'aquí comença una assimilació progressiva cap al model americà. El cas més extrem ha estat el de Xina, però tot s'acaba. No és en va que l'escull més difícil per arribar als acords de lliure comerç, els acords del GATT, alemanys i francesos volien establir quotes a la difusió del cinema i la televisió anglosaxons al continent. primer la dependència és cultural, després econòmica i finalment, per que no, política.

Joan Puigercós

Secretari d'ERC a Girona i Diputat al Parlament

PSC: per una opció federal

El PSC és un partit que es defineix com a catalanista, que pensa que Catalunya és una nació, que vol una articulació federal de l'Estat espanyol i que creu fermament que la superació de l'estat-nació s'ha de produir amb la construcció de la Unió Europea.

El nostre concepte de nació no es pot basar en una idea, tancada i fixa a voltes ideal sinó que evoluciona constantment i es basa en la realitat.

El nostre catalanisme s'ha de basar en la recerca del progrés cultural i social del conjunt dels catalans.

El nostre catalanisme mai no es pot basar en l'autoafirmació d'uns drets que ens confronten i diferencien dels altres.

El catalanisme del segle XXI ha d'aspirar a defensar la identitat catalana en una Europa oberta, plurilingüística, pluricultural i multiètnica.

2. La identitat catalana té unes arrels històriques importants. És des de l'afirmació en aquestes arrels que hem de projectar el nostre futur.

Les arrels històriques es basen en la unificació política del principat, en unes institucions parlamentàries i de govern pròpies i en la llengua i cultura catalanes.

Ara bé queda clar que aquest és un fet evolutiu, ja que en l'època de l'imperi romà formaven part d'una província d'aquest, i en el pròxim futur podem formar part del projecte europeu.

Per altra banda la identitat lingüística i cultural també ha evolucionat del llatí clàssic al medieval i al català actual.

La identitat catalana actual i futura ha de basar-se, doncs en realitat de la societat.

Una societat que és heterogènia, diversa, amb diferents religions, cultures, llengües i també amb diverses problemàtiques socials.

Caldrà per tant que la identitat catalana del futur, es fonamenti en aquesta pluralitat, s'endinsi en les arrels històriques, tingui un projecte lingüístic propi, i defensi unes institucions econòmiques, de govern i parlamentàries pròpies.

3. L'esquerra catalana, d'arrel treballadora ha aconseguit la identificació amb la nació catalana dels més de 3 milions de catalans d'origen immigrat.

L'encert de definir com a català al conjunt de persones que viuen i treballen a Catalunya i que tenen voluntat de continuar-ho fent va eliminar el perill de divisió cultural i lingüística del país.

El procés de normalització lingüística per consens ha estat un altre encert que no es pot posar en perill per qüestions electoralistes.

4. Els partits d'esquerra hem insistit en un model d'articulació de l'estat en base federal, perquè pensem que és el que millor pot ajudar al progrés econòmic i social dels catalans.

Aquest és el model que propugnem però la sobirania no té límits.

El model federal serà possible si la sobirania dels catalans ho decideix.

5. La nostra crítica als pactes de CiU amb el PP es fonamenta en que considerem que s'ha traït la voluntat del poble català i dels electors de CiU que entenien que s'havia d'impedir el govern del PP. Entenem que s'ha trencat el contracte existent entre CiU i els seus electors. La política d'acords dels partits catalanistes d'esquerres i nacionalistes de centre i dreta amb els partits estatals és imprescindible per fer avançar la nostra identitat.

6. El model d'estat-nació està en crisi, la identitat europea s'ha de centrar en un nou estat plurinacional, pluricultural, multilingüístic, multiètnic.

L'estat-nació és incapaç de fer front als grans poders econòmics multinacionals, la lluita per un creixement econòmic mediambientalment sostenible no es pot fer des de l'àmbit nacional, el treball pel reequilibri econòmic Nord-Sud i la lluita per la desaparició de les desigualtats requereix de projectes de col.laboració internacional.

La defensa dels drets dels treballadors s'ha de fer en àmbits europeus (Seat-Wolkswagen, etc.)

Cal per tant insistir en projectes d'Unió Europea.

7. Crec que el fet nacional català no ha d'aspirar a crear un estat català sinó que s'ha de fonamentar en la potenciació de la identitat pròpia. No aspiro ni a unes fronteres ni a un exèrcit ni a una moneda, pròpia, la moneda dels catalans ha de ser l'ECU i l'estructura defensiva l'UEO.

La nostra identitat s'ha de fonamentar en la llengua catalana normalitzada, en la cultura d'arrel catalana però universal, en l'autonomia financera i en l'administració i resolució dels problemes quotidians i en la garantia de la pervivència i ampliació de l'estat del benestar.

8. La construcció de grans unitats econòmico-monetàries i socials com la Unió Europea, la creació de grans zones de mercat comú, la lliure circulació de les persones i mercaderies han de suposar la desaparició i eliminació de les actuals divisions estatals i fins i tot la desaparició d'aquest. La Unió Europea sense estats i fronteres ha de tenir com a prioritat la definició d'un model cultural i social europeu que només podrà subsistir si potencia, i sustenta les diversitats culturals i lingüístiques.

Aquest model cultural europeu ha de ser obert i no tancat assimilant, integrant i respectant aquelles cultures que també són nostres, la tradició musulmana, eslava, etc...

Crec per tant que Europa a través de l'enfortiment de la diversitat podrà fer front a l'onada homogeïnitzadora.

Girona, 7 d'octubre de 1996.

Manel Nadal i Ferreras

Primer Secretari del PSC a les comarques gironines i diputat al Parlament

Per una teoria de les revistes locals

em sembla que ho he dit més d'una vegada, però ja em disculparan. Per a fer una revista local cal una generació. Un grup de gent, - jove evidentment -, amb unes necessitats vitals de dir alguna cosa, i si pot ser trencadora amb el pensament

instal·lat que sol oficiar la revista més o menys institucional de la contrada. Arreu passa així. I malament quan no passa. Hi han altres menes de revistes, és cert, però observin com aleshores solen i volen transcendir aquest adjectiu de local.

I ve un dia que et conviden a escriure-hi. Sol ésser un amic o conegut al que tu, per diverses raons, aprecies. El conegut i la idea t'afalaguen (tots som humans!). Si hi és ell pel mig, penses, pot ésser prou interessant. Sol venir aleshores el primer neguit. Indefectiblement, trobaràs un altre amic que, davant la idea de que es vol crear una nova revista, et posarà a parir el projecte. Justament per què aquell teu conegut, que tu tan aprecies, hi està embolicat. «Si hi ha en Fulanet pel mig no pot funcionar de cap manera», et diran. Aleshores és l'hora d'empassar-se els primers escrúpols. El teu petit país, penses, no va pas tan sobrat de revistes i de vies de comunicació, com per no col·laborar amb un mínim projecte, d'objectius tan altruistes com indefinits.

Una vegada has escrit el teu primer article, notícia, avís, o tan sols apareix el teu nom a la llista de col·laboradors, quedes instituint automàticament com a amo de la revista. La gent et para pel carrer, et senyala, i et dóna consells i admonicions sobre «això que feu ara», donant per sentat que ets, pràcticament, el director, el remenador de les cireres i, possiblement, el beneficiari econòmic. És inútil esgargamellar-se en dir que hom, simplement, hi col·labora d'una manera ben modesta i sense guanys o, el que és pitjor, esmerçant el patrimoni temporal que hom poseeix.

Passats els primers i més difícils números, les coses es van aclarint. La gent es suscriu a la publicació amb el mateix ànim de qui paga l'impost revolucionari.

És, al cap i a la fi, una forma d'identificació social o política. El petit món local ja s'ha separat en tres faccions: els partidaris, que són una minoria sempre carregada de dubtes. Els desafectes, que solen ser una altra minoria ferma i convençuda, i finalment els indiferents que són, com molt bé el lector imagina, una immensa, esparberant, majoria. Queden també aquells que, vist com va la cosa, passats els primers números, abandonen la publicació de forma activa i heroica, tocats pels més sensibles escrúpols intel·lectuals i polítics. Ofesos per aquell o un altre article, o per la vagarosa geometria de la línia editorial. Aquí sí que m'atreviria a donar un modest consell. Escriure en una revista local vol dir acuirassar-se i aprendre a conviure amb el company de plana que, com tu mateix, pot etzibar notables i convençudes bajanades. Jo, que volen que els hi digui, sóc més partidari d'una certa tolerància que no pas dels criteris estrictes. Encara que tot tingui els seus límits, ja m'entenen. Tirar endavant una revista, en aquest nostre petit país, fa sovint que la necessitat passi per damunt d'algunes qüestions, importants, tan mateix en altres àmbits.

I queden finalment els lectors. Els grans destinataris de la proesa de fer un article. La cosa, sospito, funciona més o menys així. De cada cent lectors de la revista, el 80 % passen la mirada per la teva plana com unes llàgrimes de Sant Llorenç, uns altres 10 o 12 et llegeixen i t'avisen que t'han llegit, i et donen copets a l'esquena i t'encoratgen i et diuen que segueixes, que ja vas bé. Són els amics i els parents, als qui aprofitant l'espai, els dono les gràcies. I sempre queda, és clar, aquell 5 o 10 %, que són persones cultivades i enteses, i fins i tot amigues, que troben que el que fas és una autèntica porqueria. No sol ser problema perquè quasi mai gosen dirt-ho. Quan t'arriba a les mans el nou número de la revista, sols anar a dormir beatíficament, aquell dia, pensant amb el deure complert i que, de fet, tens l'aprovació del 90 o més per cent dels lectors.

Jordi Pujiula

L'Homeopatia: Medicina de la persona

Què és l'homeopatia?

L'homeopatia és una medicina natural en un doble sentit, perquè utilitza medicaments que provenen d'elements minerals, vegetals o animals que es troben a la naturalesa i perquè la seva acció es produeix segons les lleis de la pròpia naturalesa humana. Cadascú és portador d'una predisposició que el fa susceptible a certes malalties d'acord amb la càrrega genètica individual, la personalitat i les circumstàncies de la vida. L'Homeopatia actua precisament en aquest terreny.

Es basa en un principi entre els quals hi ha el que li dona el nom, que és el principi de similitud (del grec homeio, semblant). Això comporta tractar el malalt amb una substància que produeix símptomes similars als que pretenem curar, la qual cosa és possible gràcies a la dissolució del remei i -atenció!-, al fet de ser dinamitzat en cada cas dilutori; així s'aconsegueix conferir-li la propietat de reconduir el mateix dinamisme orgànic que ha produït els símptomes cap a la curació.

L'avantatge que posseeix el remei homeopàtic és que el seu efecte no va de fora a dins, com l'aigua que apaga el foc (elements contraris), sinó de dins cap a fora. Significa que la malaltia és remoguda en profunditat i que el moviment curatiu és més sòlid i que s'aconsegueix d'una manera més suau i permanent. Per tant, és més eficaç que qualsevol medicina que actuï contra un símptoma, síndrome o una malaltia concreta, ja que no aniria dirigida cap a tot l'organisme en el seu conjunt.

Tot això vol dir que l'Homeopatia actua sobre el terreny, modificant positivament discràsies o tendències patològiques com poden ser, per exemple: infeccions de repetició, reaccions d'hipersensibilitat (al·lèrgies), reaccions d'autoimmunitat (malalties reumàtiques), transtorns digestius, etc. Actuant des dels òrgans més vitals (els mentals són els primers en millorar) cap als més superficials (la pell), per això moltes vegades donen reaccions cutànies lleus que es consideren positives des del punt de vista de la salut global de l'organisme.

L'Homeopatia, per tant, posa en pràctica allò que des de sempre hem anat predicant els metges: que no hi ha malalties, hi ha malalts. Aquest constitueix un altre dels principis inalienables d'aquesta medicina: la individualitat. Cada pacient és únic en el seu moment i també ho són les circumstàncies que envolten i motiven la seva malaltia. En considerar el malalt, i no la malaltia, com el nucli de la patologia, revaloritza els símptomes subjectius propis del malalt, les maneres personals de patir la malaltia. Per això, a una persona li pot correspondre un medicament diferent a una altra que té la mateixa malaltia.

L'Homeopatia no és pas nova

Per situar-nos, podem considerar quatre personatges carismàtics de referència obligada en la Història de la Me-

dicina:

Hipòcrates, considerat com el pare de la Medicina, confiava en la «*vis medicatrix natura*» o força vital de l'organisme que, cas de ser suficient, condueix cap a la curació. Va descobrir que l'home pot emmalaltir a dos nivells diferents: per causes externes a l'individu, o bé per causes internes. Així tenim, per exemple, que un mateix transtorn (com ara la diarrea) pot produir-se per raons externes (menjar en mal estat) o per motius interns (diarrea crònica). De la mateixa manera, el tractament, un cas o en l'altre, serà diferent. En el primer, es tracta d'eliminar l'obstacle que produeix l'alteració, és a dir, d'actuar terapèuticament de forma contrària (no ingerir el tòxic; dieta astringent), en canvi en el segon cas, es tracta d'actuar de forma semblant, mirant d'estimular el cos perquè reaccioni ell mateix cap a la curació.

Més endavant, trobem Galè, un metge romà que fou el gran impulsor de la medicina dels contraris (al·lopatia). Després d'haver passat una etapa fosca en el segle passat, avui dia s'ha convertit en la medicina oficial recolzada per una descomunal indústria farmacèutica.

El vessant hipocràtic oblidat per Galè és reprès per Paracels al segle XVI, però qui definitivament fundà l'Homeopatia va ser Christian Hahnemann, metge alemany nascut l'any 1755 que donà el rigor científic necessari a les intuïcions dels seus predecessors, sota la llum de l'experimentació pura dels medicaments i el control estricte dels seus efectes.

Vivint en una època en què les malalties infeccioses predominaven abastament (no existien els antibiòtics) va poder presenciar que en la naturalesa, una malaltia és curada per una altra que posseeix símptomes semblants. Va experimentar ell mateix amb la planta de la quinina (Cincona) i va veure que produïa símptomes similars als de la malaltia contra la qual actuava: la malària.

L'homeopatia avui es fonamenta en una història d'èxits terapèutics i s'estableix en nombrosos països de tots els continents, des del Regne Unit, on hi ha cinc hospitals homeopàtics i on el medicament homeopàtic entra dins del National Health Service, fins a l'Índia on el 60% dels tractaments són homeopàtics. És practicada en quasi bé tots els països d'Europa, els quals s'han nodrit també de les ensenyances d'escoles molt reconegudes, com ara la mexicana o l'argentina.

Des del curs passat, l'Homeopatia s'imparteix en el marc de la Universitat per la Fundació Bosch i Gimpera en forma de diploma de postgrau, dirigit per l'Acadèmia Mèdico-homeopàtica de Barcelona que segueix el Programa Bàsic Europeu per a l'Ensenyament de l'Homeopatia.

Dr. Vicenç Ballbona
Metge Homeòpata

El ventre del lleter / forum 96

Xavier Rusalleda/ Man Ray/ Ignasi Domènech/ Paul Bocuse/ Alina Reyes

1. CERVELL

«Cogió una hoja de papel de estraza arrancándola del fajo que colgaba de un gancho de hierro, colocó una rodaja en el centro y lanzó otra sobre el tajo. De nuevo el beso, esta vez más sonoro....después se volvió hacia mí con el pesado paquete en la palma de la mano.....el olor soso de la carne cruda se me subió a la cabeza...» (Alina Reyes, «El carnicero»)

...vulgues que no, hi ha una gent que t'està vigilant i que, d'una manera molt educada, també t'està conduint, t'està dient «ostres! això vols dir que no serà molt fort», «ostres! alerta, no muntem un escàndol», «aquí pot venir-hi la Alcaldessa?», Jo en soc conscient. Sóc conscient que hi ha una gran distància entre el projecte i la realitat; i que fins i tot allò que acaba sent real no és ni tan sols una imatge fidel del que havíem pensat que podia ser...

...llavors,... és clar..., la voluntat mental del Fòrum. Sempre es busca la transgressió, sempre es busca allò que per a mi lliga amb els orígens del teatre, que és bàsicament un xoc. El teatre sempre ha sigut un xoc, per les coses bones i per les dolentes. Es a dir, aquest moment catàrtic que evoca la tragèdia, en principi té gairebé una funció instrumental, la gent podríem dir que es desfoga, però no només es desfoga, sinó que entén, entra en l'ànima humana i d'alguna manera s'instal·la millor en el món perquè entén les coses que passen...

...tal com van les coses acabarem tots discutint de futbol. Vull dir que hi ha aquestes forces que et condueixen a la simplicitat, a flirtejar amb el poder i amb el públic, a tenir l'espasa de Damòcles de l'èxit, que vol dir públic quantitativament

parlant...

...enfrentar a la gent amb el cos, amb el propi cos, amb el de l'altre, amb el cos esgarrat, amb el cos deformat, amb un cos que no s'assemblarà mai amb el cos que ens venen les cases comercials com a standar, amb el cos que es ven com a sinònim de salut...aquest xoc que jo volia produir ha quedat ja pràcticament caricaturitzat...ja en sortiran de coses, hi hauran coses que seran xocants...

...el cervell finalment dibuixa una idea...

Cervells fregits a la Romana:

Essent ben nets, cuits o en cru es tallen a trossos regulars i s'amaneixen de sal, es passen per farina i ou debatut i es fregeixen a bonic color rosset, en parell amb abundant oli o llard. Serveixin-se acabats de fregir, serviu al mateix temps un trosset de llimona per cada ració. (Ignasi Domènech, «La Teca»)

2. ESTÓMAC

«Su cabeza no era más que un enorme àntrax, una masa informe sembrada de bulbos, de edemas, de excrecencias extrañas, de monstruosos forúnculos que brotaban a varios centímetros de la superficie pustulosa con una profunda depresión en el centro, verdaderos volcanes de carne.» (Alina Reyes, «El carnicero»)

Blau.- L'estómac és una mica la ràbia.
Marró.- D'acord, podríem dir també, com ho viu el cor.

Blau.- Com ho viu l'estómac? Com que porta molts de mals d'estómac, i és una indigestió...

Marró.- ...a mi m'agradaria que la indigestió es projectés cap enfora, cap a l'espectador, cap al públic.

Blau.- El públic? El públic és fidel a

una societat que no pensa. En canvi aquest mal d'estómac acaba sent un mal d'estómac vulgar que finalment et remet al cervell per pensar moltes coses.

Marró.- L'estómac és una part important del cos, i curiosament hi ha un espectacle gastronòmic...aquest contentament del plaer també és una cosa que hem buscat en la composició general d'aquest programa.

Blau.- El propòsit és donar canya al plaer...provocar una certa descongestió...

Marró.- Aaaaaatxummm, gripal?

Blau.- una certa descongestió de coco i d'estómac per encaixar coses que normalment a la vida quotidiana es viuen amb molta hipocresia.

Tripa a la llauna: Ben cuita primer amb aigua, algun llegum i sal, es tallen en trossos rectangulars; es passen per farina i es fregeixen bé amb oli, després de fregides es col·loquen en una llauna amb doblec, posant sobre cada tros de tripa, tomàquet pelat i picat, all i julivert, una mica de vi clar, una mica de brou i oli; es cou al forn a poc a poc formant un bon suquet curt. (Ignasi Domènech, «La Teca»)

3.- VAGINA

«Hundí los dedos de la mano izquierda en mi vagina y segí frotándome. Mis dedos no son mis dedos sino un pesado lingote, un gran lingote cuadrado clavado en mí,...» (Elina Reyes, «El carnicero»)

És un gran secret i continua essent-ho, encara em sorprèn de veure els nanos a la biblioteca mirant cada dia l'enciclopèdia sexual de la parella, la vagina continua essent un gran secret, un gran misteri i en certa manera és el motor de la humanitat, com que ningú vol reconèixer-ho queda com amagada, com interior, subterrània, que s'ha de viure gairebé en privat, justament aquest Fòrum té molt d'exhibicionisme, hi han tota una sèrie de treballs a les «vitriues» justament per dir la contractura sexual està en el cervell de les persones no pas en el sexe, les vagines de tota manera sempre hem caigut en l'error de pensar que només xuclen, com si fos un xuclador de desembossar la pica, és a dir que estiren els membres virils, i en canvi joestic convençut que xupen en les dues direccions, i per tant, també ens ha fet pensar que hi haurà gent que pensaran amb un cert oportunisme que les dones tenen molts desitjos amagats, secrets i molts inconfessats i a més a més molts de frustrats, nosaltres hem posat un espectacle només per les dones amb molts interrogants, perquè bueno, el Fòrum es fa a Olot i Olot controla d'una manera gairebé morbosa tots els moviments pendulars que es produeixen en la ciutat tothom sap que una bona part de la gent té el seu secret, relacionat amb l'engany, l'adulteri, però ningú ho confessa, i tothom curiosament preserva el

secret nosaltres quan hem anat a les botigues per demanar els aparadors hem dit hi haurà persones nues que exhibiran els vostres productes, però no se'ls hi veu el sexe, acabes donant explicacions com volent dir no us espanteu, no serà tan escandalós, quan en realitat no cal prevenir, cal plantejar i després en funció del que passa que cadascú reaccioni com ha de reaccionar, això acaba com pervertint una mica les intencions, bé, no pots evitar estar ubicat a Olot encara que sigui una proposta que remet a l'univers, és un Fòrum amb una programació on el setanta per cent de les companyies són de fora, però el públic fidel és un públic de cinc-cents persones que vénen majoritàriament d'Olot,..., nosaltres buscàvem algun espectacle escàndol, que quan el busques no el trobes, perquè possiblement l'escàndol no està tant ni en el tema, no hi ha una agenda d'espectacles escandalosos, un escàndol pot ser una cosa tan inesperada com ho va poder ser fa uns anys la història de la roba estesa...en canvi aquesta cosa més subtil, inesperada, que té presència al carrer, que és públic, probablement sent més innocent acabarà sent més un problema

Lletada de vedella «poêlée»: La lletada es neteja, s'escalda i es prepara. Es posa en una plata entremig d'un drap i, al damunt, una planxeta, sobre la qual es col·loca un pes de 2 quilos. Sota aquesta pressió s'hi ha d'estar almenys una hora.

Punxeu la lletada amb diversos rengles de llardonets de cansalada fresca i grassa, com ho faríeu amb un fulet de bou.

Per a aquesta operació, serviu-vos d'una agulla d'entatxonar. (Paul Bocuse, «La cuina de mercat»)

4.- PEUS

«...Tú también me desnudaras, primero la camisa, después el pantalón. Yo ya estaré erecto, mi colita asomará por el calzoncillo. También me lo quitarás y en seguida tendrás ganas de tocarla, de...» (Elina Reyes, «El carnicero»)

...posar els peus a la galleda d'una banda, i l'altre de posar els peus en remull amb aigua salada a mitja temperatura...

...el signe d'aquest país, i no sols d'aquesta ciutat, continua essent la improvisació, sempre s'espera a última hora, i ara tapem un forat aquí i ara tapem un forat a allà...

...de vegades penso que estar subjecte a un pressupost no deixa de ser pedagògic, però, hòstia de vegades aquesta pedagogia acaba sent una mena de suïcidi...

...un dinar no es pot fer només amb un entrant, tret que no facis un entrant que sigui fals, un Fòrum si ha de tenir deu ingredients i ha de funcionar amb

La LLIBRERIA SALA us ofereix el servei del seu segon local:

L'ODISSEA
LLIBRES i COMPLEMENTES

*Diaris,
Revistes...*

C. Bofill i Mates, 1 (davant la residència Verge del Tura) - Tel. 27 24 49 - OLOT

cinc, malament rai, i aquest és un problema de pressupost...veig que hi ha administracions com la de Lleida o Girona que han fet un canvi en el nivell d'aportació econòmica gairebé del cinquanta per cent, i et preguntes per què no es pot jugar fort la carta de la Fira de Sant Lluç amb el Fòrum si això és una peça important per al futur de la ciutat. Si no ho és convertim-ho en una fireta, i fem un festivalet, i sinó, no el fem...

...els peus al costat d'això quan és una de les parts del cos que més encant té per a mi, és una part molt explícita...els peus són l'expressió fidel no tant de l'ànima com del cos, en els peus veus una mica que hi ha sobre...hi ha un espectacle d'una companyia que es diu «camutband» que es diu «Entre peus i mans» perquè bàsicament fan un espectacle de percussió saltant sobre les timbales, fent una mena de claquè sobre les timbales...aquesta era la idea, aquesta compartimentació, aquesta fragmentació del cos, que sempre t'ha de remetre a la totalitat que és molt complexa, però les relacions fragmentàries també són molt suggerents...

...quan poses títol a una edició és com per capbussar-te dintre d'una piscina nova, descobrint tota una fauna i una flora diferents, gairebé mítiques o irreals, perquè cadascú se les fa en el seu cap...aquest joc d'interrelacions, de braços i peus, de colls, de llombrígols, de panxes, de pits, de culs, d'esquena contra esquena...perquè el cos és la geografia de les emocions...

Peus de xai amb salsa remolada: Prèviament cuits en un blanc, els peus de xai s'escorren amb compte i es desossen totalment per lligar-los tot seguit amb la salsa remolada, ben accentuada de mostassa i condimentada amb ceba crua picada molt fina.

Es presenten en una escudella, amb una picada de cerfull i julivert. (Paul Bocuse, «La cuina del mercat»)

5.- LLENGUA

«Llegué a una casa rodeada por un seto rebosante de rosas. Corté una, la arranqué los pétalos a manojo y me los

comí. Aunque eran muy finos y delicados, tenía la boca llena de ellos. El perro guardián se precipitó...» (Elina Reyes, «El carnicero»)

L'avantatge que li veig en el Fòrum és que no parteix de la professionalitat estricta i penso que mal entesa, perquè un professional que organitza un festival acaba partint de les premisses del llenguatge de l'àrea corresponent. I en el nostre cas no ens podem inhibir del fet que som persones sotmeses a pressions contínues de l'entorn, i per tant ens podem plantejar un Fòrum no tant partint del teatre sinó partint d'intuïcions molt personals, o de debats molt informals entre les persones que conformen l'equip d'organització.

La llengua d'aquest país, que és el català -que es torna a vaticinar que d'aquí a cinquanta anys haurà desaparegut, i almenys a mi em crea una certa desesperança- et fa pensar, en definitiva ¿quina és la llengua del Fòrum quan aquest any hi ha el francès, el basc, el castellà, el català, la no-llengua, o una mena de catacastellà? Això, que ens remet també als problemes interètnics, des de fora sempre es veu com una gran riquesa personal, com una gran sort,...i a voltes creus que possiblement torni a ser una gran fal·làcia. No m'he plantejat mai el tema de dir que les llengües siguin realment un enriquiment, perquè depèn molt de la posició de l'espectador, perquè si l'espectador

no vol mirar, no vol veure-hi, no veurà res ni que li parlin en la seva llengua. i si vol veure-hi amb la seva llengua pot descobrir el món sencer. La resta, els francesos, els esquimals, o aquesta gent de Togo que han vingut a fer un espectacle a aquí, són, evidentment, una aportació en la mesura que són un tros d'humanitat, i són més importants per la qualitat mateixa del so que no pas pel contingut que s'atribueix a un discurs lingüístic o semàntic.

Les vint-i-cinc persones que assistiran al curs de la Fira dels Baus, i que han vingut de tot l'estat menys de Catalunya, potser aconseguiran una certa neteja de complexos, una certa desinhibició del cos, posant-lo en contacte des de la seva materialitat. M'agradaria que aquesta llepada, aquestes llepades, es poguessin produir en la platea d'un teatre o en el marc dels murs de la Granja Soldevila, pel que té d'aproximació directa en el sentit d'assaborir i llepar el gust real de les persones.

De vegades la paraula té connotacions infinites, però nosaltres l'estem martiritzant i l'estem encorsetant cada dia. En canvi la llengua és molt directa, es tan directa que la salabor de la pell o l'acidesa de la boca, parlen amb molta més claredat que les paraules.

Llengües de moltó o de porc: Poden guisar-se senceres, de la mateixa manera que l'estofat a la Catalana, amb pèsols, moixernons, patates, carxofes, etc.

Abans de guisar-les els han de donar un bull amb aigua i respar-les per treure'ls la pell i rentar-les bé. (Ignasi Domènech, «La Teca»)

Joan Serra Capallera

La nit americana

Comença l'espectacle

S **La Roca** és una de les pel·lícules més barroeres que he vist últimament. De tant en tant, veure pel·lícules d'aquesta qualitat és sa. I ho és, perquè després ajuda a saber valorar altres productes de categoria molt superior. La comparació és un bon procediment d'aprenentatge, ja que proporciona interessants punts de referència. La planificació de **La Roca**, el seu muntatge, el seu guió, tot tant lamentable, feia enyorar, fins i tot, algunes pel·lícules d'Arnold Schwarzenegger, (**Eraser**, en aquests aspectes, és molt millor), i abandonar el cinema, cosa que no faig fa anys, al cap de deu minuts, hauria estat el més coherent. **Twister** tampoc no suporta gaires comparacions. Aquí els efectes especials són impecables, però la història és un reciclat pobre i gairebé insultant, una història previsible des del primer moment. Sense guió no hi ha pel·lícula i això que Michael Crichton va cobrar una milionada per l'argument. **Twister**, entre altres coses, em va fer trobar a faltar una veritable història d'amor. No cal arribar al virtuosisme de **Luna nueva** (Déu meu!), de la qual la història sentimental de **Twister** n'és una penosa, penosa imitació, però sí, almenys, que sigui digna com - qui ho diria! - la de **Intimo y personal**.

I per acabar d'enllestir aquest mal inici de temporada, (**Striptease** a part, perquè **Showgirls**, al costat d'aquesta pel·lícula, sembla un rigorós documental de denúncia i amb això ja està tot dit), només un comentari, de moment, sobre **Independence day**. És una llàstima veure com els extraterrestres tornen a ser els dolents, éssers disposats a acabar amb tota la humanitat, sense cap

mirament ni pietat. Que bé que ens ho vam passar amb Steven Spielberg! Tot plegat era una mica ingenu, però, al mateix temps, molt emocionant. Els extraterrestres eren bons, venien a la terra com a amics i es posaven en contacte amb els éssers humans. Eren històries optimistes que deien que la solució als problemes del món podria venir de l'exterior. Fa poc, a TV-3, van tornar a passar **Encontres a la 3ª fase**, segurament, encara, la millor pel·lícula de Spielberg. Em sembla que seria bo que la tornessin a estrenar als cinemes. Té un esperit conciliador i esperançat que fa molta falta. Després de veure **Independence day**, hi ha un públic que ho necessita.

Miquel Barti

LA LLISTA DE . . .

ABDESLAM CHAMLAL

(president de l'Associació de Marroquins de la Garrotxa)

- **LA DILIGENCIA** de John Ford (1939)
- **LO QUE EL VIENTO SE LLEVO** de Victor Fleming (1939)
- **EXTRAÑOS EN UN TREN** d'Alfred Hitchcock (1951)
- **SOLO ANTE EL PELIGRO** de Fred Zinnemann (1952)
- **LOS DIEZ MANDAMIENTOS** de Cecil B. De Mille (1956)
- **BEN-HUR** de William Wyler (1959)
- **EL PADRINO** de Francis Ford Coppola (1972)
- **IMPACTO** de Brian De Palma (1981)
- **VEREDICTO FINAL** de Sidney Lumet (1982)
- **ACUSADOS** de Jonathan Kaplan (1988)

SHORT CUTS

* El 22 d'octubre comença la programació de la Filmoteca amb la segona part del cicle dedicat als «Cent anys de cinema». Les pel·lícules que es projectaran cada dimarts a les 10 del vespre al Teatre són: **La cursa de la fletxa** de Samuel Fuller, **Cita a cegues** de Joseph Losey, **El sueño eterno** de Howard Hawks, **Tots els germans eren valents** de Richard Thorpe, **Bonnie i Clyde** d'Arthur Penn, **La pasión de Juana de Arco** de Carl Theodor Dreyer, **Rocco y sus hermanos** de Luchino Visconti i **En bandeja de plata** de Billy Wilder.

* Set mesos de govern del PP i el llop ja ensenya les orelles. El nivell de la programació de TVE ha caigut en picat i TV2 ha deixat de ser el canal «de una immensa minoria» per convertir-se en no se sap ben bé què.

* Semblava impossible, però Demi Moore i els seus super pits siliconats ho han aconseguit. Increïble! **Striptease** és més dolenta que **Showgirls**. Si us plau, prou d'aquest erotisme «hortera» tanqui. Victoria Abril salva'ns!

* Al final s'ha aconseguit que a Olot hi hagi cinema quasi cada dia. Els dimarts Filmoteca, els dimecres i dijous cinema en versió original al cinema Núria, els divendres Cine-club i cinema comercial, i els dissabtes i diumenges cinema comercial. Ens espera una tardor molt cinematogràfica. El que no sabem és si podrem donar l'abast.

* Inici brillant de la programació del Cine-club. El dia 11 d'octubre es projecta **La ceremonia** de Claude Chabrol i el 25 d'octubre **Lisboa Story** de Wim Wenders. Tant Chabrol com Wenders són dos vells coneguts del públic habitual del Cine-club.

VEUS DISTANTS

«¿Sabes lo que te digo? El matrimonio no es una palabra, es una condena.»

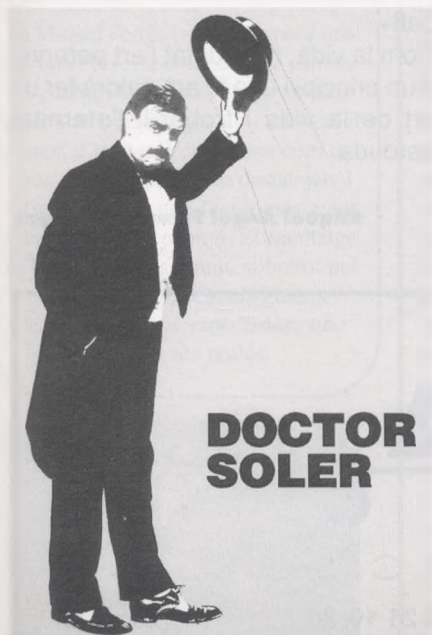
(John Sims (James Murray) a . . . **EL MUNDO MARCHA** de King Vidor, 1928)

Fòrum de Teatre '96

Maratolot

Granja Soldevila, 19 d'octubre de 1996.

Amb només dos anys la Maratolot s'ha convertit en l'espectacle estrella del Fòrum. L'acceptació popular de la proposta ha superat les expectatives més optimistes. L'any passat, però, no va aconseguir les fites de qualitat, o més ben dit de ritme, que ens haurien agradat. Cal reconèixer que el format d'una maratón d'espectacles - actuacions d'uns 20 minuts per companyia - obliga a fer una tria prèvia d'aquelles escenes incloses en una obra molt més llarga, que tinguin entitat per si mateixes, i que situïn ràpidament l'espectador en el clima desitjat. Sobre el paper, doncs, haurien de funcionar millor les propostes que ja han estat confeccionades en fragments de curta durada: Dansa, Clown, Malabars, Grups Musicals, etc. Altrament, la intencionalitat de la Maratolot és la de donar a conèixer nous grups i companyies que, per raons òbvies, no han entrat encara en els circuits comercials. Aquí radica, fonamentalment, l'encant i també el risc que cal saber mesurar per confegir

una proposta atractiva per al gran públic.

Aquest any, l'organització del Fòrum ha cregut convenient reduir el número de companyies participants en pro de la durada dels espectacles: dotze grups amb actuacions de mitja hora aproximadament.

Repassem, si voleu, què ens espera en les sis hores llargues de la Marató: La presentació anirà a càrrec del **Dr. Soler**, personatge conegut de tothom arran de les seves classes de psicopatologia conjugal en el programa televisiu "Persones Humanes". Val a dir que el Dr. Soler és un dels clowns de més llarga experiència en l'escena catalana, que, amb en Tortell Poltrona i en Claret Papiol, han donat un caràcter molt específic a la manera de fer el pallaso en català. Una sàvia barreja de tendresa i ironia que ha fet escola.

Seguint amb el clown veurem també **Buffonatta**, un duo que pot ser una autèntica sorpresa i en **Claret Papiol**, que ja haurà actuat durant el matí al carrer dels Sastres, i al Museu Comarcal, amb els seus números clàssics de l'strep-tease i el fakir.

En el terreny del circ i malabars tenim **Desastrosus Circus**, malabars i acrobàcies clàssiques i **Dacapo** malabar espectacular amb profusió d'efectes de llum - no us perdeu el número del globus gegant- .

Els monòlegs teatrals, tots ells en clau d'humor, estaran representats per **Gags a Sac**, companyia gironina que ja va actuar a la Cua del Drac de fa dos anys i que també actuarà durant el matí al Carrer dels Sastres i presentarà a la Granja, a primera hora de la tarda, un taller de circ per a nens i nenes, per **La Manual** fent marranades - textos eròtics de J. Pla - i les històries d'un gauxo perdut en la Pampa argentina representat magistralment per **Loco Brusca**.

La dansa només compta amb una representant però que els asidus a la Maratolot ja coneixen **Lipi Her-**

nàndez, ben segur que no defraudarà en absolut, de fet, juntament amb Sol Picó que no ha pogut assistir per compromisos de darrera hora, representen les més sòlides aportacions a la dansa actual del país.

I per acabar els músics, els sempre esperats, aplaudits i vitorejats "**Déu n'hi Duo**", que han promès l'estrena de tres noves cançons protesta, i el ball fi de festa amenitzat pel conjunt de **Fausto Gramola**: Boleros, swings i rocks, amb sabor ranci, que posaran l'escalfor que en aquella hora, ben segur s'agrairà.

En fi, tots aquells que vulguin passar una llarga estona de teatre, circ, dansa, música i clown, no es poden deixar perdre l'oportunitat. Podeu començar a invadir la Granja Soldevila a primera hora de la tarda del dissabte. La programació prèvia a la Maratolot també promet: **Sílvia Brosa i J. Toronell**, **Camut Band**, **Accidents Polipoètics**, **Gags a Sac**, **TXo Títres** i **el taller de la Fura dels Baus** són atractius suficients com per passar tota la tarda i la nit instal·lats a la fàbrica de llet. Ens hi veurem.

 Pep Fargas

Com la vida, l'art

Durant gairebé un curs universitari vaig tenir la sort de poder assistir a les classes d'Història del Teatre i de Semiótica de l'Art que encara imparteixen, respectivament, els catedràtics Ricard Salvat i Pere Salabert a la Universitat de Barcelona. D'aquelles magnífiques hores en recordo amb total claredat i emoció la idea de l'art temporal; aquesta classificació engloba tota obra que necessita un determinat temps per a ésser mostrada, que té un principi i un final: dins aquest grup trobem la música, el teatre i el cinema. Però a més, la música i el teatre tenen una qualitat afegida que el cinema no té, i és la de ser obres efímeres. Quan dic efímer, em refereixo que cap concert de música (del caràcter que sigui) i cap obra de teatre (inclosa la dansa, el ballet, etc.) són realitzats amb total exactitud dalt l'escenari cada cop que es repeteixen, és a dir, que sempre que assistim a una interpretació musical o teatral, estem contemplant un espectacle únic, que mai no podrem veure exactament igual.

Però d'ençà de l'esclat de les avantguardes al món a principis del segle XX, apareixen noves maneres d'art efímer que transgredien del teatre o la música. Es tractava, ara, de destruir les obres (arquitectura, escultura, pintura), cobrir-les de tela (ara deu fer un any, la Porta de Brandengourg) o fer que finissin per elles mateixes, amb un moviment o cadència automàtiques (algú

pensarà en les «falles» de València, que no deixen de ser, a la meua manera, un «art» efímer).

Quan penso en l'efímer em ve al cap aquella sala plena de degotalls al sostre i plats plens a vessar que poguérem veure l'any passat a la Fundació Tàpies, dins «Els límits del Museu». I també recordo el petit pas de gegant que donà El Centre Catòlic (i la vila d'Olot de retruc) amb l'«efímera», exposició COLOR-IN-COLOR i la seva total destrucció amb el muntatge teatral «Trencadís». Després d'una al·legoria a la corrupta vida de l'artista que ha de fer un art que no li agrada per poder-lo vendre als marxants, una a una les obres de l'exposició desfilaren per l'escenari en una lenta processó, via les mans dels actors, fins a un contenidor de reciclatge vitri (el suport de les obres era un vidre quadrat), esclatant en mil bocins a causa del «rabiut» llençament; un «petit pas de gegant» perquè la vida artística olotina necessitava un curt i jove revulsiu com aquest, portant l'art de fi de segle a la ciutat, destrossant unes obres de material poc usual per mitjà d'un art també efímer, com és el teatre.

Per sort, no és aquest l'únic camp en què Olot sembla despertar d'aquest son etern en el qual descansa. També durant les festes succeïren dos fets importants: per una banda, la companyia olotina Teatre Humil (guanyadors del primer premi de l'Agrupació Teatral de les Comarques Gironines) representaren per segona vegada «La Cantant Calva», d'Eugene Ionescu, al Teatre Princi-

pal. El teatre de l'absurd feia les primeres aparicions en un escenari olotí (m'abstinc de parlar del Fòrum, que sort en tenim), quelcom prou agosarat. Tal i com ha dit Pep Fargas recentment: «...Olot no és Barcelona. El públic olotí és especialment sensible a les propostes que, aparentment, posen en evidència la seva capacitat intel·lectual. Tots hem sentit a dir més d'un cop la frase: <<No he entés res, deu ser per a ments privilegiades>>, proferida amb aire despreciatiu, per algun espectador amb la mosca al nas».

Per altra banda, la Sala Oberta del Museu Comarcal s'omplia d'obres desbordants de joventut amb la inauguració de «Sota 30», les creacions d'artistes de la contrada de menys de trenta anys.

Com sempre, molts recordaran les passades festes com unes festes qualsevol: balls, corregudes, Gegants esbelts i gegantines borratxeres, amb el de sempre. Però per a alguns, hauran estat sensiblement diferents, si més no, ara les orelles ens xiularan per quelcom que es trenca, ja ho va dir el bon amic Oscar Cabana el mes passat: «Crashh ! Què ha estat, això ? Res dona, no t'amoïnis! El trencadís de l'exposició Color-in-Color de la sala el Caliu del Centre Catòlic, que ha deixat calba la cantant del Principall!».

Com la vida, hem dotat l'art perenne d'un principi i una fi; ara caldrà fer un art de la vida i trobar-li l'eternitat perduda.

Miquel Angel Fumana i Pagès.

D R A C
L L I B R E S · J O C S

PASSEIG D'EN BLAY, 61 : 17800 OLOT · TEL. /FAX 26 10 30

Sota 30

L'últim número d'aquesta revista en Gabriel Alcalde encara es lamentava de la migrada presència d'artistes joves a la Sala Oberta, i ara - abracadabra - ja tenim dues sales atapeïdes d'aquests autors enyorats.

Podem suposar que això va anar una mica a l'estil de «Si Mahoma no acudeix a la Muntanya, la Muntanya a d'anar a la recerca de Mahoma». A propòsit i avançant la meva impressió: no s'han detectat profetes, sinó - potser - algun o altre alumne de profeta.

En tot cas: el que abans es trobava a faltar hi és ara en tanta abundància i sobretot en tanta diversitat, que força desconcertada em vaig preguntar, si una mica menys no hagués estat molt més per a la bona marxa de l'empresa. Obviament la intenció va ésser presentar el panorama més ampli aconseguible, de manera que ens

trobem amb un mostrari de gairebé totes (veig que exagero una mica) les tècniques, estils, corrents i tendències del segle. Així els treballs estan en perill constant d'anul·lar-se mútuament per a la capacitat de percepció de l'espectador que a més ha de lluitar amb una repetida sensació de «dejà vu».

Crec que queda demostrat, que la data de naixement com a únic criteri no «fa exposició» sinó més aviat una mena de «mostra de final de curs».

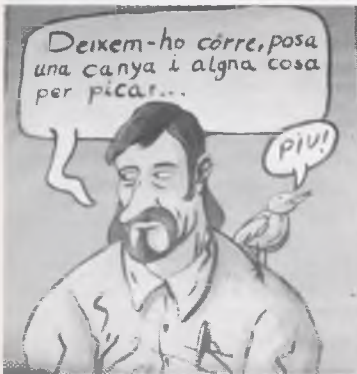
Per altra banda i més enllà dels qüestionables aspectes tècnics de la exposició es mostra una vegada més, que el projecte de la modernitat està esgotat: la idea d'un desenvolupament, que havia de portar la humanitat a cimes cada cop més altes, s'ha esmicolat i lògicament s'ha endut també aquella idea de l'art que postulava una reflexió progressiva del procés

històric en cada època. L'art contemporani, sota el signe de la manca de visió de conjunt, ja no pot expressar-se en un sol llenguatge i els treballs de la Sala Oberta en són un exemple més. Els seus autors viuen i practiquen la postmodernitat recurrent bàsicament a corrents i fórmules de les avantguardes històriques (d'aquí l'efecte del *dejà vu*), cosa que en principi no seria cap pecat, si de vegades trobessim una mica més de sobirania en el tracte dels llenguatges utilitzats.

Sigrid Werning

A R T

Còmics al Central

En Miquel Ferrés (+Quel) exposa una profusa i diversa col·lecció de còmics al central. Es tracta d'una variada galeria de personatges ubicades en el context d'un bar. Vénen a ser com uns nous clients, una mica despenjats i estafolaris. És una fauna més aviat urbana, de gran capital. El muntatge és enginyós i suggerent, sobretot pel fet d'haver col·locat els globus de text sobre els espectadors que seuen a les taules.

Els Cigarrillos París a Itàlia

El propassat dia 21 de setembre es va inaugurar la XXVI *Biennale d'Arte di Alatri* (Itàlia). En el marc d'aquesta Biennale es poden visitar tres exposicions. Una presenta una selecció d'artistes d'arreu d'Itàlia que s'agrupen sota el títol de *Tendenze del Contemporaneo*, una altra exposició és una antològica de l'escultor italià Nicola Carrino i la tercera és la exposició *Cigarrillos París* es pot veure al Museu Cívic, ubicat al Palazzo Gottifredo. Pels organitzadors de la mostra Luigi Fiorletta i Micol Forti aquesta era l'exposició amb més pes específic de la Biennale i on s'esperen més visitants.

Aquesta exposició agrupa un total de 39 cartells dels Fons del Museu Comarcal de la Garrotxa. La limitació espacial del Palazzo va portar als comissaris de la Biennale a no portar a la mostra la totalitat dels cartells existents al Museu Comarcal de la Garrotxa. Es van seleccionar els cartells per criteris artístics per poder mostrar el ventall de diferències existents en els concursos i sobretot es varen seleccionar tots els cartells d'artistes italians. L'exposició de *Cigarrillos París* es distribueix en quatre sales de dues plantes. Al primer pis hi trobem els cartells

pertanyents al concurs internacional i al pis superior els cartells del primer concurs de 1900.

Amb motiu d'aquesta Biennale s'han editat 3 catàlegs, un de cada exposició. El catàleg pertanyent als *Cigarrillos París*, consta d'unes 56 pàgines i reproduïx a color, distribuïts per concursos, els 39 cartells expo-sats. Té a més un text de presentació de l'Alcalde i de l'assessora de cultura de l'Ajuntament d'Alatri, un text dels comissaris de la Biennale, un text de l'alcalde d'Olot, Isabel Brüssosa i del director del Museu Comarcal de la Garrotxa, i un article sobre els concursos dels *Cigarrillos París*, fent especial atenció a referències italianes.

Apart d'aquest catàleg s'han editat en format mitjà cinc dels cartells presents a la mostra, que es tancarà el proper 31 d'octubre.

Un Tavi, un Xevi Prat, un Ester Codony...

El cartellisme

aquí a Olot ha passat per etapes ben diverses; no cal recular a l'esplèndida mostra de *Cartells dels Cigarrillos París* que era internacional i no lligada directament a la ciutat, sinó a la producció local que es generà a principis dels vuitanta a l'entorn d'en Jaume Bach i d'en Kim Domene. A partir del 84-85 s'entra en un període bastant pobre, marcat pels concursos entre estudiants o els encàrrecs directes i de compromís amb artistes que pinten sense ser pròpiament cartellistes.

Ara potser és aviat per fer volar coloms, però sembla que la cosa es torna a animar, sobretot arran de la irrupció d'en Tavi Algueró com a cartellista, seguint la tradició barroca d'en Kim Domene, i la via més conceptual d'en Xevi Prat o l'Ester Codony

La transposició del llenguatge del còmic al Cartell ha donat molts bons resultats, tant en el cartell editat per Ràdio Olot per promoure la nova imatge del Carme, com en el cartell de Festes. Hi ha un enfarfec d'imatges i colors que caldria potser depurar a favor de la claredat del missatge - no hem d'oblidar que el cartell és un producte de síntesi-. En Xevi Prat feia temps que enyorava fer un cartell institucional i cal reconèixer que ha resolt molt bé l'encàrrec de fondre en una sola imatge la Fira de Sant Lluç i el Fòrum de Teatre. Fer un cartell no és fàcil. Hi ha qui es pensa que n'hi ha prou fent un dibuix a gran tamany o reproduint una composició pictogràfica sobreosant-hi un titular. El cartell té les seves regles. El color i la composició són claus perquè pugui ser visualitzat i entès a curta i a llarga distància. Al marge del seu valor mediàtic, el cartell també fa història i s'acaba constituint en patrimoni i estàndard de la institució que té al darrere.

CIUTADANS? CIUTADANS!

(drogues, presó, prostitució, sida)

Entre el «mínimal» i el «realisme brut», com un conte d'en Ford o en Carver, com els poemes i la veu rugosa d'en Tom Waits o el saxo d'en Lurie i sense l'esteticisme grandiloqüent de la pobresa d'un Sebastiào Salgado, 17 dies per passar-se per «La Carbonera» (un dels espais municipals més substituïts i que ha acabat sense sexe ni ànima).

Amb fotografies de Colita (musa fotogràfica de la generació Tele-Expres / Por favor) i a partir d'un muntatge d'Enric Majó fins al 13 d'octubre hi podem veure-hi l'exposició «CIUTADANS? CIUTADANS!», organitzada per la Secció de Drogodependència de l'àrea de Serveis Socials de la Diputació de Barcelona

en col·laboració amb l'Associació d'ex-drogodependents de Catalunya.

Com es recull en el programa de mà de l'exposició, aquesta «és la història d'uns ciutadans que malgrat la seva problemàtica socials (drogues, presó prostitució, sida) han fet una opció en favor de la vida, és a dir, de la prevenció i de la solidaritat».

J.S.

Les Festes del Tura, Pel davant...

La satisfacció manifesta de la flamant alcaldessa a l'inici i al final de la festa per tan bé com havia anat tot.

La Declaració de les Festes del Tura com a Festa d'Interès Nacional.

Tradició i cultura com a marques de la festa.

L'Hospici convertit en sala de ball amb cortines de vellut vermell, per a la diversió de la generació dels madurs. El Ball dels Gegants com a acte imprescindible per a petits i grans.

I pel darrere

Les xifres esgarrifoses del jovent que va haver de ser atès a l'hospital i dels que va detenir la policia.

Toros, correbou, xarangues... són cada cop més símbols de la festa: deuen voler dir "Nacional d'Espanya".

Al final de la festa, ni amb la lletra al davant els olotins no sabien cantar els Goigs de la Mare de Déu.

A quatre passos, la generació dels seus fills borratxos fins a dalt d'alcohol de garrafa, admiraven els moviments de les gogo-girls del Trànsit.

Els nois que, aliens a la tradició, continuaven dormint la mona als parterres, sense que els despertés ni la música de la cobla.

AULES DE DIFUSIÓ CULTURAL DE LA GARROTXA

El dia 9 d'octubre s'han inaugurat les Aules de difusió cultural de la Garrotxa (ACUGA), adreçades a la gent gran. Aquestes aules, com les de Sant Feliu o Santa Coloma de Farners, neixen amb la pretensió d'obrir les possibilitats de formació de les persones de la tercera edat. La Universitat de Girona col·labora en l'organització de les conferències. Aquest primer trimestre es parlarà de temes tan diversos com la zona volcànica, l'envelliment i la salut o el romànic de la Garrotxa, i ho faran conferencians vinculats a la comarca. Totes les sessions seran a la seu de l'IMPC.

TRILOGIA DEL DÉU N'HI DUO

El grup Déu n'hi duo el formen en Carlus Fontfreda i el Vesper, i en el temps que fa que existeixen, les seves actuacions a Olot són, per poc freqüents, les més esperades. I és que només de sortir a l'escenari provoquen escenes d'hilaritat absoluta. Ells, contràriament a això, afirmen que són un grup «sèrio» que fa cançons protesta, però ara han decidit fer una incursió en la música tradicional -es veu que volen tornar als orígens- i s'han posat a fer cançons populars. Com cada any, seran una de les atraccions de la Marató de l'espectacle del Fòrum. I aquest cop és especial: estrenen la trilogia postal, composta d'una postal-paisatge, d'una postal-estampa o estampa estampada, i d'una cançó de vi i taverna, que amenacen que portaran a les últimes conseqüències. Caldrà ser-hi per veure-ho.

La llum:

La taca negra del Carme

S'ha de reconèixer que la reforma de la Plaça del Carme és la primera intervenció d'una certa entitat que es fa en el casc antic. De la primera, la del carrer dels Sastres, més val no parlar-ne, i de la resta, exceptuant la pinta dels carrers adjacents a l'antic ajuntament, que és molt correcta, la veritat és que fa tot l'efecte que han estat improvisades en un banc de proves ja irrecuperable.

L'edifici del carrer Proa, la Plaça del Campdenmàs, el Carrer Hospici i el carrer del Tura són l'expressió d'un autèntic desgavell.

La Plaça del Carme és com és gràcies a la intervenció dels veïns. El projecte inicial, signat per en Miquel Capdevila,

no s'hi assemblava ni gens ni gaire. Després, seria difícil saber qui ha estat el responsable final d'aquesta obra: en Llorenç Panella, en Prat, en Guinart, tot l'estaff d'arquitectes de l'Ajuntament. Ens consta que s'ha improvisat i molt, però al capdavant el resultat, probablement perquè l'estat de la plaça abans de la reforma era deplorable, ha acabat sent espectacular.

Hi ha un aspecte que voldríem comentar amb l'ànim que els responsables s'animin a corregir-lo; és el tema de la llum.

Olot, és a dir, l'Ajuntament, va decidir per una qüestió d'estalvi de canviar tot l'enllumenat de la ciutat, instal·lant làmpades de mercuri. Tothom ha pogut comprovar que aquest tipus de llum dóna una tonalitat ataronjada a l'entorn. Reconeixent que el tema dels costos justifica una mesura com aquesta, ens sembla del tot inapropiat aplicar la mesura a tot arreu. Una cosa són els carrers, espai de trànsit, i una altra, les places, espai d'estacionament. En una plaça on la gent s'instal·la per parlar, per seure, per prendre la fresca o per fer el toc, aquesta llum és desagradable, ja que imprimeix una tonalitat en els rostres i a les coses absolutament antinatural, estèticament nefasta. Pot semblar una frivolidat, però si partim de la base que els llocs per estar són per a la gent, perquè s'hi trobin bé, còmodament, etc, val la pena conside-

rar la possibilitat de contemplar la il·luminació de les places d'una altra manera.

Tornant a la Plaça del Carme i insistint en el tema de la llum hi ha una qüestió de concepte segons el meu parer errònia que afecta el tractament lumínic de la façana de l'Escola d'Art. La col·locació de focus de potència mitjana a una distància de 6-10 metres fa pensar que els autors del projecte consideren la façana com un objecte monumental, cosa no només dubtosa sinó incerta. La façana en si mateixa no té cap valor, ni estètic ni arquitectònic, per tant, la funció de la llum no hauria de ser fer-la simplement visible sinó la d'embellir-la jugant amb els feixos lumínics dels projectors. En canvi, el campanar del Carme o la Torre que queda a mà esquerra sí que s'han de fer visibles, entre altres coses perquè tenen entitat i el mateix rosetó de l'església podria jugar, il·luminat per dins, un paper important per a l'atmosfera global de la plaça a la nit. Els tres focus picats que hi ha a la cantonada del carrer del Carme empastien la plaça, fan mal als ulls i són un dispendi innecessari.

Sobre els fanals -l'únic toc de modernitat de la reforma- poden agrair més o menys, és una opció estètica, tot i que la contundència de la base, desproporcionada respecte al pàmpol, juntament amb la profusa col·locació de senyals converteixen la riba dreta en un bosc metàl·lic que contrasta negativament amb l'esquifidesa de les alzines, una tria valenta que cal també agrair públicament.

Redacció

VISIÓ SOBRE JARDINS I ESPAIS VERDS

El nou plantejament de l'Ajuntament en matèria de jardineria, traspasant les tasques d'ajardinament a una empresa privada, feia entreveure una activació i una nova visió d'ajardinament urbà. Ha passat un cert temps i potser és el moment de fer-ne una valoració.

Amb les noves aportacions donava la sensació que s'havien d'enjardinar tots els espais sobrers, apareixien plantes i jardins arreu. I de vegades, és millor escollir un paviment adequat -de manteniment mínim-, que no plantejar-se la creació d'un nou espai enjardinat que en caldrà tenir cura de forma sistemàtica i que sovint les retallades pressupostàries fan que no es puguin atendre. Per donar un exemple, al voltant del brollador de la Plaça Clarà s'hi van plantar heures de les quals, actualment, en subsisteixen la meitat.

La manca d'identitat en els enjardinats fa que apareguin elements de mobiliari

urbà de reminiscències rurals i de dubtosa idoneïtat en el lloc on s'han emplaçat. Per delimitar els espais verds apareixen en la ciutat dos recursos: la tanca rústica de pals de fusta tractada com identificatiu que Olot pertany al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, o pilones de fosa unides per cadenes on es dóna la imatge de la sacralització dels jardins. Com es pot veure els elements no presenten cap afinitat.

Com a exemple de la nova orientació en matèria de jardins el trobem davant l'entrada de la Plaça Mercat. La idea inicial ha estat correcta, donar més amplitud a l'espai eliminant els elements separadors entre jardí i vorera. Ara bé, la incongruència apareix en el moment d'il·luminar l'espai. Tant la col·locació com el tipus d'il·luminació fa que no s'entengui ben bé si el que es vol potenciar són els murals ceràmics de la façana o bé les formoses espècies arbustives. Per acabar d'enriquir més el jardí s'ha ornamentat el focus- que no calia- amb un recobriment de pedra tosca, que si bé és autòtona, no és el material idoni per a la funció escollida. Sortosament a Olot, el sòl i els agents

atmosfèrics són gratificants per la vegetació, "Olot és natural", però aquests factors no són suficients a l'hora d'organitzar un espai verd. Cal tenir sensibilitat en la disposició dels elements que el conformen. La col·locació aleatòria del mobiliari urbà -papereres, fanals, bancs, fonts, jocs,...-, dels elements vegetals i dels elements significatius- escultures, monuments-dels diferents parcs i places, donen als nostres jardins un aspecte fred i poc acollidor.

Ramon Massegur
Arquitecte

Pep Mora, la mística del gest

En Pep Mora té un halo místic, un posat gràcil -potser un gram desmanegat, rústic- i innocent. És com de naturalesa immaterial, ingràvida. La pràctica del mim li ha acabat domesticant el cos. És un ésser que fa tot l'efecte que acaba d'arribar d'un altre món i es mira entre perplex i escèptic tot allò que l'envolta. Malgrat una aparent ingenuïtat, sap perfectament allò que vol.

1. El gest estricte, emmanilla o allibera?

Allibera perquè té la possibilitat de suggerir més que no pas de dir.

2. T'estira més ara el teatre «de text»?

Dóna més la possibilitat de fer coses amb gent, de treballar en grup. El mim és per als romàntics, està una mica en vies d'extinció.

3. La Butaca, una casualitat?

Com totes les casualitat de la vida, són esperades, previsibles. La qüestió és està al cas i disponible quan apareix l'oportunitat.

4. Quin futur pot tenir aquest quartet singular?

La idea és treballar, fer teatre des d'Olot, la qual cosa no vol dir viure necessàriament del teatre. Es tracta de conjugar les classes amb la creació i les actuacions. És un entremig entre la professionalitat i l'amateurisme, Tens les mans lliures, perpo en canvi es pot fer un treball igualment seriós. És un vestit molt a mida.

5. 21 històries no són massa històries per un tema tan «tocat»?

El número 21 surt de la càbala. La idea del 3 suggereix el tema amorós i 2 i 1 també són vint-i-una. És un tema molt tocat i

nosaltres hem volgut anar al tòpic perquè les històries no tenen res de tòpiques. L'amor poden ser coses molt estranyes.

6. Què podia haver donat el mim? Encara ha de donar...

7. Olot t'estira per...?

Perquè em permet treballar. Em dóna temps i espai; és un taller perfecte.

8. Què passa amb la gegantessa? És una manera de viure la festa molt particular. La festa Major ha començat a ser important per a mi des queestic posat amb els gegants. Té més a veure amb el ritual. No havia estat mai tan nerviós com la primera vegada que vaig sortir a la Plaça. Hi ha coses molt guapes, la manera d'aprendre a ballar, la relació amb la gent. És una mica una cosa com fora d'època.

9. Què t'ha ensenyat el teatre?

Més que la pràctica és el fet de decidir que em dedicaria a això. Una manera de viure el propi cos molt particular. Va ser tota una novetat quan vaig començar. És una manera d'entendre la vida en general, no pas el món de l'espectacle, sinó la vida de l'actor, aquesta cosa de disfrutar més de cada moment, d'estar més al cas de tot.

10. Quina idea tens de la felicitat? L'associo al temps. la meua felicitat és disposar de temps perquè et permet assaborir les coses que hi ha per fer. La felicitat està servida, anem tan disparats però, que sovint ens passa de llarg.

EI TEST

Quan actues ets....

Sóc jo sempre, encara que faci un personatge molt diferent de mi.

Quan actues et sents....

és una sensació de control, d'una banda, i de naturalitat, de l'altra.

Com més va, més nerviós estic abans de començar.

T'agrada

Autor: **Belbel**

Calçat: **Keds**

Beguda: **Vi negre**

Esport: **Badminton**

Música: **Tota**

Pel·li: **I Clowns**

Obra de teatre: **Marat Sade,**

Supertot, La mort accidental.

Què canviaries del teu caràcter? *La frescura. M'agradaria ser més competent.*

Què detestes més de tot? *Detestar potser res, tot allò que no em permet fer la meua. Potser la xuleria, aquella gent que van de fantasmes.*

Què t'agrada més d'Olot? *Els voltants d'Olot. És un lloc geogràficament molt ben ubicat.*

Un projecte pendent.... **Tots**

Un somni inabastable.... *Tot el que no he pogut fer ho hauria volgut fer. M'agradaria molt estudiar música. Poder recular i tornar-ho a fer tot més bé, però tot i això, continuaria tenint somnis inabastables.*

Detestes

el musical en general i, especialment, l'òpera

xanquetes

Coca-cola

Tennis

Els folklòrics (Macarena,

Escobar,...)

El rey León

Cap

X.R.

CONSTRUÏM PARAULES. UNA OFERTA DIFERENT PER A LA LECTOESCRITURA DE L'ETAPA INFANTIL

En aquest 1996 l'editorial EDEBÉ ha publicat tres nous volums de material curricular per a l'etapa infantil: Construïm paraules 3 anys, Construïm paraules 4 anys i Construïm paraules 5 anys. L'elaboració dels tres volums ha estat a càrrec d'en Joan Serra i de la Fina Colomer, ambdós psicopedagogs de l'EAP de la Garrotxa.

A

quest material fa una aportació molt valuosa -des del meu punt de vista- al treball sistemàtic de lectoescriptura per als nens i nenes de l'etapa infantil. Cada carpeta consta d'un material específic per a un curs. Així, per als alumnes de 3 anys, hi ha un quadern Construïm paraules i un abecedari complet amb lletres adhesives. Per als alumnes de 4 anys, la proposta inclou dos quaderns Construïm paraules, un abecedari complet com l'anterior i dos contes per confeccionar, acompanyats de les seves corresponents vinyetes: Les set cabretes i el llop i En Jaume i la mongeta. Els alumnes de 5 anys disposen de tres quaderns Construïm paraules, un abecedari complet -un de lletres majúscules i l'altre de lletra enganxada-, tres contes per muntar: Ali Babà i els 40 lladres, La Blancaneu i els set nans i El gat amb botes; i també d'un diari d'escola per a ser treballat al llarg d'un període escolar a partir de notícies i fets que els mestres decideixin.

En la proposta Construïm paraules - Edebé no es parteix de considerar l'escriptura com una tècnica de transcripció dels sons de la parla, sinó com un sistema de representació del llenguatge, el qual no ha d'estar mai al marge dels missatges que aquest transmet.

A partir de les diferents propostes presentades, els nens, al llarg del seu aprenentatge, recreen el sistema de representació alfabètic. Descobrixen les unitats realitzades per a la seva representació (les lletres), i comproven les relacions entre el so i la seva representació, a partir de les seves hipòtesis originals de producció, comprensió i interpretació de la llengua

escrita, dels seus usos i significats. Així doncs, en aquest material didàctic no s'entén l'escriptura com la mera transcripció d'un codi, i el seu aprenentatge no esdevé mecànic, ni el llenguatge escrit una mera codificació del llenguatge oral. L'escriptura serveix per a representar el llenguatge escrit, entenent-lo com «el llenguatge que s'escriu», i definit com un sistema de representació de significats dels missatges lingüístics. D'aquesta manera, els autors es proposen que els alumnes no considerin el llenguatge escrit separatament dels missatges que hom transmet.

Un altre vessant que no oblidem els autors, és la potenciació de l'aprenentatge del llenguatge escrit a partir de diverses situacions en les quals els alumnes l'integren i el comprenen en múltiples situacions d'ús personal o social.

«El treball de coneixement i domini del codi -explica en Joan Serra- es realitza de la manera més comprensiva i significativa possible: A partir de reconèixer i diferenciar les lletres que componen el nom propi, s'introdueixen i es reconeixen les lletres dels noms dels altres, afavorint paral·lelament la seva generalització en altres suports escrits».

Hi ha, encara, dos aspectes particularment rellevants, entre altres, que m'agradaria ressaltar d'aquesta proposta didàctica: Em refereixo, en primer lloc, a la pedagogia del model com una de les estratègies metodològiques més reixides. Com molt bé explica la Fina, «es treballa sobre textos estables, que són reals, amb la finalitat que puguin ésser imitats i assimilats, i que afavoreixin la confrontació i el contrast entre les

seves produccions i les que representen el model convencional».

Al llarg de les diverses activitats, es demana que sigui el mateix docent qui actui com escriptor. «Això facilita -continua explicant-nos la Fina- l'escriptura de textos que s'hagin pogut elaborar oralment, i per tant, el docent pot actuar, també, com a model escriptor convencional».

Per la seva banda, en Joan puntualitza: «El procés de no-escriptor i no-lector a escriptor i lector, implica un grau de control, autonomia i autoregulació que els alumnes no disposen. En aquest sentit, la participació activa del mestre en el plantejament, resolució, valoració i avaluació de les tasques que els nens realitzin, interactuant amb ells i ajudant-los a llegir i escriure, serà fonamental en l'evolució del seu procés d'aprenentatge».

En segon lloc, destacaria, dues idees centrals que fonamenten el procés d'ensenyament - aprenentatge de la lectura en la proposta Construïm paraules: La Fina Colomer les sintetitza d'aquesta manera: «Pretenem que s'entengui la lectura com un acte comunicatiu que comporta la comprensió del que un altre ha escrit, i que l'alumne entengui que la comprensió del que es llegeix és el resultat de dos tipus d'operacions cognitives, les que permeten reconèixer i accedir al significat de les paraules escrites, i les que intervenen en la interpretació del text».

Finalment, voldria ressaltar, pel seu particular interès, la presentació de les activitats d'aprenentatge estructurades en tres nivells. Així ho recullen els autors en un advertiment per als professors: Les de les activitats prèvies: aquestes apareixen en primer

lloc i la seva finalitat és evocar coneixements previs o servir de preparació per als continguts que es treballaran en la fitxa. Les activitats base: apareixen sempre en negreta i fan referència als continguts que s'han de treballar en la fitxa. I finalment, Les activitats d'ampliació o de síntesi: aquestes van en darrer lloc i estan destinades a aprofundir i desenvolupar els continguts que s'han treballat, així com a aplicar a noves situacions el que s'ha après, o bé a fer la correcció de la fitxa. Els autors -diuen- deixen a judici del professor/a la selecció de les activitats que aquest consideri més adequades per als seus alumnes.

Carles Oller

LLIBRES DE LA GARROTXA

PUIGVERT, XAVIER

L'època medieval

Quaderns d'Història d'Olot, vol.

3, Ajuntament d'Olot i Diputació de Girona, Olot, 1996.

Aquest és el tercer volum de la col·lecció dels Quaderns d'Història d'Olot, que editen l'Ajuntament d'Olot i la Diputació de Girona, i que constarà d'un total de deu llibres que pretenen divulgar la història d'Olot. Aquests llibres són escrits per especialistes de la comarca capaços d'elaborar unes obres atractives, en el format i en el text, que demostrin que l'esperit divulgatiu i el rigor científic no tenen perquè excloure's. Aquest volum té un gran interès per a la historiografia local, pel fet que reconstrueix el període de naixement i formació de la vila d'Olot. Abasta des de l'any 871 fins al 1480, i cal destacar algunes de les seves aportacions: és la primera vegada que es concreta la data de la fundació de la vila, el 1206. També localitza el primer palau de l'abat, a can Deu, i desmunta la relació que popularment s'establí entre l'ala de l'escut i el nom d'Olot: el que hi ha a l'escut, segons l'autor, és un bàcul en comptes d'una ala i l'origen del topònim seria "alo-ti" (lloc ple de civada).

Meius Ferrés

MATEMÀTIQUES

Projecte Editorial Barcanova per a l'ESO.

Oriol Busquets, Carme

Castañer, Francesc Vicens

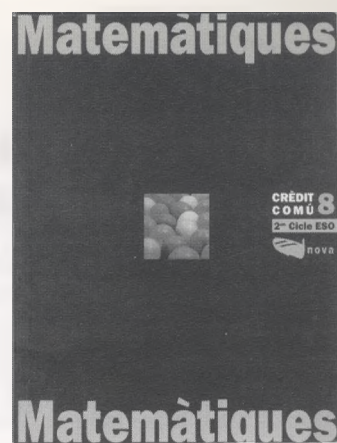
Barcelona, 1996

a Carme Castañer, conjuntament amb en Francesc Vicens i l'Oriol Busquets, és autora dels llibres de matemàtiques que

l'editorial Barcanova presenta, dintre del seu projecte editorial, per a l'ESO. En el moment actual, d'implantació de la Reforma Educativa, el mercat de llibres de text s'està inundant de publicacions. Poques editorials, però, poden comptar entre els seus autors, amb una professional com la Carme Castañer que, a la seva llarga experiència com a professora de matemàtiques en Instituts de Batxillerat, hi afageix nou anys de treball experimental en la Reforma Educativa, primer al Volcà Bisaroques i actualment a l'IES Bosc de la Coma. Fruit d'aquest treball, els llibres de text que ens proposen responen a plantejaments assajats en l'escenari real de l'aula, en el treball diari amb els alumnes, defugint propostes de laboratori. Per aquells que treballem a l'ensenyament és important que les propostes que ens arriben a través dels llibres de text siguin realment adaptables a l'aula.

Els textos intenten fonamentalment elaborar un material respectuós amb els ritmes d'evolució intel·lectual dels diferents alumnes. Per això el plantejament que fan dels continguts és helicoidal, és a dir, els continguts considerats com a més fonamentals no és presenten una única vegada sinó que es tracten en diverses ocasions, des de perspectives diferents i amb diversos graus d'aprofundiment. Han defugit també un disseny monotemàtic dels diferents blocs que s'han de treballar amb els alumnes d'aquesta etapa i s'han decantat per un tractament interrelacionat, de manera que alguns continguts són presents de manera transversal en tota la proposta. D'altra banda, s'ha procurat una interrelació, també, entre els continguts procedimentals i els conceptuals: es

pretén que els nois i noies aprenguin els conceptes utilitzant-los.

Cal destacar especialment que s'ha tingut molt present la diversitat de capacitats cognitives i de ritmes d'aprenentatge que es poden trobar en una mateixa aula: no es pretén que tots i cada un dels alumnes treballin tots els punts que ofereix el material, sinó que la idea bàsica és oferir propostes suficients per tal que el professorat pugui seleccionar-les i adequar-les a la realitat concreta del grup d'alumnes.

L'estructura de cada llibre respon d'una manera coherent als plantejaments metodològics dels autors. Sota el títol "Què aprendreu?" s'indica als alumnes els objectius que treballaran. Seguidament un seguit d'apartats " Recordeu", "Per a treballar-ho més", " Comproveu el que heu après", " Per insistir-hi", "Per aprendre'n més " i "Zona oberta", van fent propostes diferents segons les necessitats dels alumnes en relació al tema que es treballa: refrescar continguts previs, practicar i consolidar coneixements apresos, insistir en d'altres objectius que no hagin estat prou assolits o bé treballar altres situacions relacionades d'alguna manera amb els continguts tractats.

Els llibres s'acompanyen d'una excel·lent *Proposta didàctica* de gran ajuda per al professor, amb recomanacions metodològiques, distribucions temporals indicatives, desenvolupament de les diverses unitats didàctiques i una sèrie d'activitats d'avaluació en forma de material fotocopiabile.

Ens trobem, doncs, amb una bona eina que facilita enormement la feina del professorat i que és d'una gran utilitat pel propi alumnat.

Anna Juárez

L'Arxiu Nacional de Catalunya i el Fons President Francesc Macià

El divendres 25 d'octubre s'inaugura a la Sala 14 del Museu Comarcal de la Garrotxa l'exposició *L'Arxiu Nacional de Catalunya. Una institució al servei de l'Administració de Catalunya, de la societat i de la cultura. El Fons President Macià de l'ANC*, organitzada per l'Arxiu Nacional de Catalunya i l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot.

L'Arxiu Nacional de Catalunya va ser creat l'any 1980 amb la missió fonamental de preservar, conservar i difondre el patrimoni documental català. Adscrit al Departament de Cultura, l'ANC té el doble caràcter d'arxiu general de l'Administració autonòmica i d'arxiu històric de Catalunya.

Com a arxiu general de l'Administració l'ANC ingressa, recupera i gestiona la documentació procedent dels diversos departaments, organismes i empreses de la Generalitat, una vegada complerts els terminis legals. En la seva condició d'arxiu històric, l'ANC recupera i custodia la documentació pública i privada que té una rellevància especial per al coneixement de la nostra història nacional.

Una faceta important d'aquesta segona funció és l'ingrés d'aquells fons de propietat privada que li són donats o dipositats pels seus propietaris o posseïdors. L'àrea dels fons històrics ha definit quatre línies d'actuació: els *fons d'associacions i partits* (entre els quals podem trobar els del PSUC, l'Assemblea de Catalunya, la FNEC, el Congrés de Cultura Catalana), els *fons d'empreses* (en destaquen els de grans empreses com La España Industrial, La Maquinista Terrestre i Marítima i Tabacos de Filipinas), els fons patrimonials (on sobresurten per la seva importància els nobiliaris, com els dels marquesos de Castellodorsius

o el de la Baronia de l'Albí) i els *fons personals*, un conjunt d'arxius de personalitats representatives de la societat catalana dels segles XIX i XX d'àmbits molt diversos (s'hi troben polítics, com Francesc Macià, Prat de la Riba i Ventura Gassol; pensadors, com Eugeni d'Ors; pedagogs, com Alexandre Galí; escriptors, com Carles Riba; intel·lectuals, com Maurici Serrahima).

Dins d'aquests fons personals cal destacar, precisament, l'arxiu del president Francesc Macià, que constitueix, indubtablement, un dels fons més emblemàtics de l'Arxiu Nacional de Catalunya. El fons va ingressar a l'ANC en virtut del contracte de dipòsit signat el 26 de novembre de 1990 per Jordi Pujol, president de la Generalitat de Catalunya, i Maria Macià i Lamarca, única filla del qui fou president de la Generalitat del període republicà.

La trajectòria del fons documental abans que s'instal·lés definitivament a l'Arxiu Nacional de Catalunya és accidentada, reflex de la difícil situació política que va viure Catalunya després de la mort del president, el mes de desembre de 1933. Les col·loquialment anomenades «capses verdes», en què el mateix Francesc Macià i els seus col·laboradors havien instal·lat la seva documentació personal es trobaven a la finca de Vallmanya (Lleida), propietat d'Eugènia Lamarca, muller del president. El 1937, per ordre de la Generalitat aquests documents foren traslladats a la Biblioteca de Catalunya per a protegir-los dels avatars de la guerra. Les mesures de seguretat adoptades van impedir que les tropes franquistes localitzessin la documentació i fos requisada, com bona part de l'Arxiu de la Generalitat.

L'any 1963 el director de la Biblioteca de Catalunya va fer traslladar la totalitat de la documentació de les capsas verdes a l'Arxiu de la Diputació de Barcelona. La

inexistència d'un registre de trasllat va fer que la família Macià perdés el rastre del fons documental. En el moment del restabliment de la Generalitat de Catalunya l'any 1977, i normalitzada la situació política, la filla del president Macià va fer la reclamació oficial de la documentació del seu pare que, suposadament, continuava conservant-se a la Biblioteca de Catalunya. Fruit d'aquesta reclamació, el president de la Generalitat d'aleshores, Josep Tarradellas, va encarregar al director d'aquesta Biblioteca, Jaume de Puig, que fes les gestions necessàries per tal de retrobar els documents.

Les investigacions dutes a terme van permetre, uns anys després, retrobar la documentació a l'Arxiu de la Diputació de Barcelona, institució que va vetllar per la conservació d'aquest fons fins que l'any 1990 les negociacions de la Generalitat amb la família finalitzaren amb el dipòsit de tota la documentació a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

El contingut de la documentació fa referència a dos períodes o etapes perfectament diferenciats:

1. La documentació relativa a l'actuació de Francesc Macià abans de ser nomenat president de la Generalitat de Catalunya (1907-1931). Es tracta dels documents sobre l'actuació a Madrid com a diputat a Corts, de la fundació i activitats d'Estat Català i dels fets de Prats de Molló i el posterior judici a París.

2. La documentació pertanyent al període de la Generalitat republicana des de la seva restauració provisional fins al primer any de la presidència de Lluís Companys (1931-1934), integrada bàsicament per la correspondència de la seva secretaria particular.

A més a més, el fons conté una col·lecció de 453 fotografies de l'època presidencial, que es poden

considerar el fons gràfic oficial de la presidència de la Generalitat, més 57 imatges que fan referència a les activitats anteriors a l'any 1931. L'inventari del fons publicat l'any 1995 —de la introducció del qual hem obtingut la informació per elaborar aquestes línies— recull aquestes fotografies, entre les quals se'n poden veure quatre de la visita que el president Macià efectuà a Olot el 31 de juliol de 1932.

L'exposició que a partir del 25 d'octubre es podrà veure a la Sala 14 del Museu Comarcal pretén donar a conèixer a la societat l'Arxiu Nacional de Catalunya i de contribuir a la divulgació d'un dels seus fons més emblemàtics, el del president Macià.

Monografies

CASANOVAS, Claudi, **Claudi Casanovas: Pedra foguera**, Olot: [s.n.], 1996, [56] pàg.

Catàleg de l'exposició del ceramista olotí que es podrà veure, successivament, a Düsseldorf (Alemanya), Middelfart (Dinamarca) i Dunkerque (França).

Cigarrillos París: Arte e publicità in Argentina nel Novecento, Alatri: Comune di Alatri, 1996, 53 pàg.

Catàleg de l'exposició dels cartells dels Cigarrillos París que es pot veure fins el 31 d'octubre a la XXVI Biennale d'Arte Alatri. Text introductor i d'Antoni Monturiol i Sebastià Goday.

GRUP LA MARANYA, **El Casal, deu estius d'il·lusió**, Sant Joan les Fonts: Ajuntament de Sant Joan les Fonts, 1996, 195 pàg.

Publicació commemorativa dels deu anys d'aquest grup d'esplai creat l'any 1987 a Sant Joan les Fonts.

L'Horticultura a la Garrotxa, Olot: Ràdio Olot, 1996, 23 pàg.

Primer fascicle de la sèrie col·leccionable del programa «Trenquem el cuc», de Ràdio Olot. Text de Ramon Esteban.

PARC NATURAL DE LA ZONA VOLCÀNICA DE LA GARROTXA,

Memòria d'actuació 1995, Olot: Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient, 1996, 25 pàg.

Memòria de les sessions de la Junta de Protecció i de les activitats dutes a terme per les diferents àrees del Parc al llarg de 1995.

Recital de poesia en homenatge a Joan Basté (...), Olot: Amics de les Lletres Garrotxines, 1996, 10 f.

Recull de les poesies d'autors locals llegides el 23 d'agost de 1996 al Saló de Descans del Teatre Principal. Conté una introducció de Joan Basté.

Articles

CANAL; Josep [et al.], «La Vall d'Hostoles el segle XV: el dur feudalisme dels Rocabertí», **Associació Arqueològica de Girona. Quadern de treball**, núm. 8, 1995, pàg. 112-139.

TRESSERRAS, Mireia, «Retaule de la Mare de Déu del Roser (1891)», [de Sant Joan les Fonts], **MD'A. Butlletí informatiu**, núm. 21, primavera 1996.

Cicle de recorreguts urbans

El Museu Comarcal de la Garrotxa i l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot han organitzat un cicle de recorreguts urbans comentats, amb la intenció de potenciar el coneixement de diversos aspectes i elements de la ciutat amb els quals convivim quotidianament, però que sovint ens passen desapercebuts. Els recorreguts tindran lloc l'últim dissabte de cada mes al matí. El calendari dels tres primers és el següent: *L'Olot literari*, amb Margarida Casacuberta (26 d'octubre), *Olot en temps dels carlins*, amb Jordi Canal i Joan Sala (29 de novembre) i *L'església de Sant Esteve*, amb Josep Murlà (28 de desembre).

Beques Ciutat d'Olot

El dia 31 d'octubre finalitza el termini per a concórrer a la Beca de Ciències Socials i Humanes i la Beca especial Joan Deu i Ros, convocades per l'Ajuntament d'Olot. Els candidats poden presentar la seva documentació a l'Arxiu Històric Comarcal d'Olot (carrer d'Antoni Llopis, 5).

Libres de Batet

Teatre

Fòrum de Teatre, Olot.
Del 7 al 19 d'octubre.
Factoria de les Arts / Granja Soldevila.

La rambleta dels Sastres

Inauguració: Dijous 17 d'octubre a 2/4 de vuit del vespre.

"Zigurat", per la Cia Zotal Teatre

Dijous, a les 10 del vespre al Teatre principal (Fòrum de teatre)

"Elektra" per Atalaya Teatro

divendres, a les 10 del vespre al Teatre Principal

Maratolot

Dissabte, 19 d'octubre, a partir de les 10 del vespre a la Granja Soldevila.

Dr. Soler, Dacapo, Desastrosus circus, Déu n'hi duo, Claret Clown, La Manual, Loco Brusca

Argamedón Cia Markeliñe

Diumenge, 20 d'octubre a la Plaça dels gegants
Espectacle de cloenda del Fòrum de Teatre

V Festival Temporada

Alta. Girona, del 4 d'octubre al 17 de novembre.

La Fura del Baus, Talleret de Salt, Pavlovsky, Victor Ullate, Pep Bou...

V Mostra de Teatre Ciutat de Lleida.

Lleida, del 4 al 30 d'octubre.
Zotal Teatre, Vakomba Teatre d'Overpard, Marcel.lí Antúnez...

Música

Festival de Músiques del Món.

Centre Cultural de la Fundació "La Caixa", Barcelona, del 10 d'octubre al 5 de novembre.

Música sefardita, japonesa, turca...

teatre, conferències, tot multicultural.

Exposicions

El Barroc al MNAC:

exposició *L'esplendor de la pintura del Barroc, cicle de música barroca, tallers per a escoles...*

Fins al 15 de novembre.

Andy Warhol.

Fundació Joan Miró, Barcelona.

Fins a l'1 de desembre.

La ciutat de la diferència. Centre de Cultura Contemporània, Barcelona.

Fins al 5 de gener.

Imatges d'un tresor.

Centre Cultural de la fundació "La Caixa".

Fins al 17 d'octubre. *Fotografies del descobriment de la tomba de Tutankhamon.*

Exposició Fabià Puigserver.

Teatre Lliure, Barcelona.

Tot el teatre transformat per acollir la seva obra escenogràfica.

Reliquiaris

Narcís Coderch

Sala 14. Museu Comarcal de la Garrotxa (Fòrum de Teatre)

Factoria de les Arts "Cossos"

Granja Soldevila

(Fòrum de Teatre)

17,18,19 i 20 d'octubre

Aparadors

Carrer dels Sastres

(Fòrum de Teatre)

Es una antiga fàbrica especialitzada en l'elaboració del tortell i la coca de l'ardons típics d'Olot

Sant Rafael, 5 - Tel. (972) 26 08 59
OLOT (la Garrotxa)

Elaboració pròpia d'embotits
c/ Roser, 5 - Tel. 26 10 61
17800 OLOT (Girona)

FOTO: TEIA PUJOL

Amb la col.laboració de:

 RÀDIO OLOT
99.1 FM

Escolta'ns, s'ho val.